

შირაკი

SHIRAKI

www.open.ge

გამოცემის 1937 წლიდან

დადოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გაზეთი

№1 (9.665)

17-24 იანვარი 2015 წელი

ფასი: 50 თეთრი

ყოველკვირული გამოცემა

ეპარქიას ახალი მღვდელმთავარი ჰყავს

ხორნაბუჯის და ჰერეთის ეპარქიას ახალი მღვდელმთავარი — დიმიტრი კაპანაძე ის ამ დრომდე ზესტაფონში მსახურობდა, ამიერიდან კი ხორნაბუჯის ეპარქიის მღვდელმთავარი იქნება.

უწმიდესისა და უნეტარესის, საქართველოს კათალიკოს პატრიარქის, ილია მეორის ლოცვა-კურთხევით, ეპისკოპოსი მელქისედეკი (ხაჩიძე) დადგენილ იქნა მარგვეთისა და უბისის ეპისკოპოსად, ხოლო ეპისკოპოსი დიმიტრი (კაპანაძე) დადგენილ იქნა ხორნაბუჯის ეპისკოპოსად.

15 იანვარს ზესტაფონში გაიმართა მღვდლის წარდგენა, 16 იანვარს კი დედოფლისწყაროს ღვთისმშობლის მიძინების ტაძარში. წარდგენის ცერემონიას წმინდა სინოდის წევრებიც ესწრებოდნენ.

მრევლს ახალი მღვდელმთავარი ციხისა და ტაო-კლარჯეთის მიტროპოლიტმა თეოდორე ჭყაძემ წარუდგინა და მღვდელმთავარად მსახურობისთვის მადლობა გადაუხადა.

მღვდელმთავარს მღვდელმთავარად აქვე იმყოფებოდნენ ბოდბე-ლი ეპისკოპოსი იაკობი, ხობისა და ფოთის ეპისკოპოსი გრიგოლი, ვანისა და ბაღდათის მღვდელმთავარი მღვდელმთავარი ანტონი.

მიტროპოლიტმა თეოდორემ მრევლს მოუწოდა, რომ მღვდელმთავარს დიდი მხარდაჭერა სჭირდება, ის გამოცდილია, თუმცა, უცხო მხარეში მრევლის თანადგომა მნიშვნელოვანია. მანვე აღნიშნა, რომ ეპისკოპოსისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იქნება ჰერეთში მცხოვრები ქრისტიანების მხარდაჭერა. მიტროპოლიტმა მადლიერება გამოხატა იმ მრევლის და სასულიერო პირების მისამართით,

რომლებიც მღვდლის წარდგენაზე დასასწრებად ისტორიული ჰერეთიდან ჩამოვიდნენ. შემდეგ კი მრევლს მღვდელმთავარად მიმართეს.

მეუფე დიმიტრი კაპანაძე: „უპირველეს ყოვლისა მინდა დავულოცო მოღვაწეობა მღვდელმთავარს, რომელიც გამორჩეულია, თავისი სულიერებით და ბევრი დადებითი თვისებით. ძალიან მაღლიანი მხარეა ეს ეპარქია. ბევრი ჭირ-ვარამი გადაუტანია მას. მაგალითად მხოლოდ ისიც კმარა, რომ სოფელ არხილოსკალის ისტორია მოვისმინოთ. ეს ჩვენი ისტორიაა, გვახსოვს, რომ იქ ბავშვები კალოზე გალენეს და აქედან მომდინარეობს სოფლის სახელწოდებაც. გეტყვით, რომ როდესაც ტაძრისთვის საძირკველს ვთხრიდით, იქ ამოვიდა პატარა ბავშვების ნაწილები. ჰერეთზე აღარაფერს ვამბობ, ეს იმხელა მნიშვნელობის მხარეა. ღმერთმა გააძლიეროს მღვდელმთავარი და ეს ეპარქია. გთხოვთ, რომ ლოცვებში მომიხსენიოთ და მინდა მადლობა გადაგიხადოთ ყველას იმ დიდი თანადგომისათვის, სიყვარულისთვის, რომელსაც ყოველთვის გამოხატავდით ჩემს მიმართ. ერთი მინდა გთხოვოთ, მღვდელმთავარს ყოველი კურთხევა ზედმიწევნით შეასრულო.“

მეუფე დიმიტრი კაპანაძე: „დაპირებების მიცემა არ არის სასურველი, უხერხულია, მიუთმეტეს სასულიერო პირის მხრიდან. ვიტყვი მხოლოდ იმას, რომ ყველანი ერთად შევეცადოთ, რაც ჩემს მოვალეობებში შედის, ეპარქიის კეთილდღეობისთვის ყველაფერი გავაკეთო, მაგრამ მე დამჭირდება თქვენი დახმარება, მრევლის გვერდში დგომა. მართალია, მე ორი წლის განმავლო-

ბაში ამ კურთხევაში ვმოღვაწეობდი, თუმცა მას შემდეგ ბევრი რამ შეიცვალა და ხელახლა მომიწევს ეპარქიის გაცნობა. მინდა, უკვე როგორც თქვენმა მღვდელმთავარმა, მადლობა გადაგიხადო მღვდელმთავარს, რომელიც განუვლი ღვთისმშობლისთვის. დავულოცო გზა იმ ეპარქიაში, საიდანაც მე წამოვივდი. ჩემთვის ბევრად მარტივია, ისევე იქ ვაგრძელებ მსახურობას, მაგრამ ასეთია გადაწყვეტილება და უწმიდესის ლოცვა კურთხევის ძალა გვაქვს“.

მეუფე დიმიტრი კაპანაძე დაბადებული და გაზრდილია ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის სოფელ ხორითში. მღვდელმთავარად მისი მღვდელმთავარი მარგვეთისა და უბისის ეპარქიის ეპისკოპოსად დიმიტრი კაპანაძე 2013 წლის ოქტომბერში აკურთხეს.

მეუფე დიმიტრის დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგებელი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი, საკრებულოს თავმჯდომარე ზვიად ჯავახიშვილი და თვითმმართველობის ორგანოს თანამშრომლებიც დახვდნენ. მათ მღვდელმთავარს თანადგომა გამოუცხადეს და მხარდაჭერა აღუთქვეს.

კმაყოფილი იყო მრევლიც. ისინი ჩვენთან საუბრისას აცხადებდნენ, რომ მღვდლის გაცნობით კმაყოფილები დარჩნენ და დადებითი შთაბეჭდილებები შეექმნათ. ეწყინათ მღვდლის ნასვლა, თუმცა მიაჩნიათ, რომ პატრიარქის ნება უნდა აღსრულდეს.

ჩემდა გასაკვირად მღვდელმთავარი იმაზე მეტად კომუნიკაბელური აღმოჩნდა, ვიდრე ველოდი. ინტერვიუზე პირველივე

შეთავაზებისთანავე დამთანხმდა და დამპირდა, რომ სამომავლოდ აქტიურად ითანამშრომლებს ადგილობრივ მედიასთან. ამის დანაკლისს კი ჩვენ ყოველთვის განვიცდიდით.

მეუფე დიმიტრი კაპანაძე: „როდესაც დედოფლისწყარო ბოდბის ეპარქიის შემადგენლობაში შედიოდა, ორი წლის განმავლობაში ვმსახურობდი ბოდბეში, მღვდელმთავარი ვიყავი და მაშინ მქონდა ბედნიერება, რომ ჩამოვსულიყავი დედოფლისწყაროში და ხშირად მიხდებოდა აქ ყოფნა. ასე რომ, ახალი, ან უცხო არაფერი არ ყოფილა ჩემთვის. სიმართლე გითხრათ, დღემდე ბევრი მეგობარი მყავს და ეს მახარებს. ის განსხვავებაა, რომ ამჟამად მღვდელმთავარის რანგში ვენიჭე დედოფლისწყაროს. ცხადია, უფრო მეტ პასუხისმგებლობას ვგრძნობ ეპარქიის მკვიდრი ადამიანების წინაშე. დღეს ძალიან დიდი სიხარული და მოლოდინი იყო. ალბათ ღვთის წყალობით, მრევლის და სამღვდელმთავრების ერთად დგომით ბევრი სასიკეთო საქმის გაკეთებას შევძლებთ“.

მეუფე დიმიტრის მასპინძლობას მღვდელმთავარს უწვევდა, რომელმაც წარდგინების შემდეგ ეპისკოპოსს საპატრიარქოს მიერ დაფუძნებული ვახტანგ გორგასლის სახელობის სკოლა დაათვალიერებინა და სამომავლო გეგმების შესახებ ესაუბრა. მოგვიანებით კი ელიას მთაზე მდებარე ტაძარი და ახლადამაშენებული კელიები დაათვალიერებინა. როგორც საპატრიარქოს სკოლის აღმასრულებელმა დირექტორმა მანა ლაბიაშვილმა გაზეთ „შირაქს“ განუცხადა, სკოლის დირექტორად კვლავაც მღვდელმთავარს დარჩება, რადგან ის ა(ა) იპ-ის დამფუძნებელია და სკოლის ფუნქციონირებას ის წარმართავს.

ცვლილება ეპარქიის სახე-

ილია მარტყოფილი

საგოგარო აპისკოპოსი 2015

მვ.3

„პარლი აბდოს“ ტრაპეზია

მვ.2-6

საგოგარო საჩუქარი ინკლუზიური შესაძლებლობების ბავშვებს

მვ.4

გამოინარატი გაზეთი „შირაქი“

2015 წლისთვის გაზეთ „შირაქის“ პერიოდულობა კვლავ ყოველკვირეული იქნება, რეგულარული და ფერადი. გამოცემის ღირებულება მთელი წლით 15 ლარი ელირება, 6 თვით - 7,50 ლარი.

„შირაქი“ ერთგულ მკითხველს სთავაზობს - ვისაც ოთხი და მეტი წლის განმავლობაში მქონდა გაფორმებული ხელშეკრულება გაზეთთან, წელიწადში ერთხელ 5 ლარის ღირებულების განცხადების უფასოდ გამოქვეყნების საშუალება მიეცემა.

გამოინარატი გაზეთი „შირაქი“ - შეიტყუეთ ყველაფერი დადოფლისწყაროში მიმდინარე მოვლენების შესახებ.

„შარლი ებდოს“ ტრაგედია

2015 წლის 7 იანვარს ფრანგულ ყოველკვირეულ სატერულ ჟურნალს „შარლი ებდოს“ თავს დაესხნენ შვიარალეული პირები, რომლებმაც 12 ადამიანი იმსხვერპლეს, მათ შორის 5 კარიკატურისტი. შვიარალეული პირები გააყვიროდნენ „ალაჰუ აკბარ“, ანუ „ღმერთი დიდა“, რაც პირდაპირ მიანიშნებს კავშირს „შარლი ებდოს“ მიერ გამოქვეყნებულ მუჰამედის კარიკატურებსა და მომხდარს შორის. გამოცემის მთავარი რედაქტორი სტეფან შარბონიე, იგივე „შარლი“ იქამდე უკვე შეტანილი იყო „ალ-ყაიდას“ მთავარი სამიზნეების სიაში და მას სპეციალურად მიჩენილი პოლიციელი იცავდა. ტერაქტამდე შარბი წერდა, რომ მისთვის სულიერია, მოკლავნ თუ არა და ურჩევნია მოკლდეს ფეხზე მდგომი, ვიდრე დაწკიწილი. თავდასხმა არც დაწარჩენი თოხნი სატირიკოსისთვის - კაბიუსთვის, ვოლინკისთვის, ინორესთვის და ტინიუსთვის - ყოფილა მოულოდნელი.

„შარლი ებდოს“ საფრანგეთში ცნობილი თავისი სკანდალური კარიკატურებით და სრული უპატივცემულობით ისტელობიშენის მიმართ. ჟურნალი ქვეყანაში ორჯერ აკრძალა, მეორედ მაშინ, როდესაც 1970 წელს ცნობილი ნაციონალისტი პრეზიდენტის, მეორე მსოფლიო ომის გმირის, შარლ დე გოლის სიკვდილზე იქილიკა. ამის მიუხედავად, 90-იანი წლებიდან „შარლი ებდოს“ რეგულარულად გამოდიოდა. მისმა კარიკატურისტებმა 1996 წელს ცნობილი ფრანგული ულტრამარცხენე პარტიის „ნაციონალურ ფრონტის“ აკრძალვა ხელმოხვეს და ამისთვის 170 000 მილიონი ლაიკი შეგროვეს. ჟურნალი აგრძელებდა პოლიტიკოსების, რელიგიურ, ბანკირების ულმობელ და უკომპრომისო კრიტიკას. თავიანთი იმიჯიდან და შეხედულებებიდან გამომდინარე, ლოგიკურია, რომ ისინი ადრე თუ გვიან შეეჩეხებოდნენ ფრანგული საზოგადოებისთვის ერთ-ერთ ყველაზე მტკიცეულ თემას: დამოკიდებულებას ისლამთან და, განსაკუთრებით, მის ყველაზე რადიკალურ ფორმებთან.

მტკიცეული თემა ეს ფრანგებისთვის რამდენიმე მიზეზით არის. ბევრი პროგრესული ფრანგისთვის მუსლიმი იმიგრანტების მიღება და ინტეგრაცია ერთგვარი ხარკია, რომელსაც საფრანგეთი იმპერიალისტური წარსულისთვის იხდის. წარსულში საფრანგეთის კოლონიები იყო ჩრდილოეთ აფრიკის მუსლიმური ქვეყნები: მაროკო, ალჟირი და ტუნისი. ამ და სხვა მუსლიმური ქვეყნებიდან წამოსული იმიგრანტები ძირითადად სილარობში, პარიზის და საფრანგეთის სხვა ქალაქების ვალაჰაკებულ, გარესამყაროსგან იზოლირებულ გეტოებში ცხოვრობენ. უმუშევრობის მაღალი დონე და იზოლაცია ბევრ მათგანს კრიზისისთვის უბიძგებს. ისლამის ნებისმიერი ფორმით კრიტიკა პარალელურად ამ ადამიანებზე მტკიცედ განიხილება და, ზოგიერთის აზრით, მათ რადიკალიზაციას გამოიწვევს. კიდევ ერთი მიზეზი რატომაც ისლამის კრიტიკა მტკიცეული თემაა, ისაა, რომ ზემოხსენებული ულტრამარცხენე პარტიის, „ნაციონალური ფრონტის“ ლიდერი მარნი ლე პენი დღეს უკვე არსებული პოპულარობით სარგებლობს. 2014 წლის სექტემბერში გამოქვეყნებული გამოკითხვის მიხედვით, ლე პენს საპრეზიდენტო კანდიდატებს შორის ყველაზე მაღალი რეიტინგი აქვს. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ საპრეზიდენტო არჩევნები საფრანგეთში დღეს რომ ჩატარდეს, მას გამარჯვების ძალიანი დიდი შანსი აქვს. ლე პენი ყველა არალეგალი ემიგრანტის დეპორტაციას, ხოლო ლეგალური ემიგრანტების მიღების დროებით შეჩერებას ითხოვს. იგი ამაზე გაცილებით მორსაც მიდის და მოქალაქეობის ჩამოერთვისასაც უჭერს მხარს იმ უცხოელებისთვის, რომლებიც საფრანგეთში სისხლის სამართლის სერიოზულ დანაშაულს ჩადენენ. ერთი სიტყვით, მისი ზოგიერთი შეხედულება ახლოს არის რასიზმთან და ეს კიდევ დამატებით მიზეზია სინდისის ქვეყნისთვის ბევრი ფრანგისთვის, რომლებიც მის არჩევას კატეგორიულად ეხინაღმდეგებიან.

ასეთ პოლიტიკურ კლიმატში „შარლი ებდოს“ ინიციირებმა ბუნებრივად გამოიწვია აზრთა სხვადასხვაობა. ზოგიერთი კომენტატორი ისე მორსაც ნავიდა, რომ ფრანგული გამოცემის კარიკატურებს რასისტული უბიძგა. მაგალითად, პრეტენიის მუსლიმური საჯარო საქმეების კომიტეტის დამფუძნებელი ასლარ ბუხარი წერს, რომ „მუსლიმები სა-

ფრანგეთში არის დემონიზებული ქვეკლასი. ადამიანები, რომლებსაც შეურაცხყოფენ და თავს ესხმიან ძალაუფლების სტრუქტურები; ღარიბი ხალხი, რომლებსაც არანაირი ძალაუფლებრივი ბერეკტი არ გააჩნიათ და ამ საზიზარმა ფარიკატურებმა მათი ცხოვრება კიდევ უფრო გააუარესა. რასისტული სტერეოტიპები მათ შესახებ კიდევ უფრო გამყარდა.“ ამგვარ დამოკიდებულებას იზარებენ სხვა ადამიანებიც, მათ შორის არაპუსლიმები, რომლებსაც მიანიშნა, რომ ისლამის ნებისმიერი სახის კრიტიკა ღარიბ მუსლიმ იმიგრანტებზე განხორციელებული კულტურული ძალადობის ტოლფასია. ზოგიერთმა ლიბერალმა (მემარცხენემ) ამერიკაში და სხვადასხვა ჯურის სოციალისტმა ევროპაში, რომლებიც თავიანთ ქვეყნებში რელიგიურ ფუნდამენტალისტებს ებრძვიან, ამ შემთხვევაში რელიგიურ ფუნდამენტალიზმს, პირიქით, ხელი დაუჭირეს. მიზეზი, რატომაც ისინი ასე იქცვიან, ნაწილობრივ ის სინდისის ქვეყნაა, რასაც დასავლური იმპერიალიზმისა და სოციალური უთანასწორობის გამო გრძობენ.

ისლამის კრიტიკოსების წინააღმდეგ ამგვარი არგუმენტებით გალაქება ახლადმეცნიერი ფენიენი არ არის. ჯერ კიდევ წინა საუკუნის 90-იან წლებში, ცნობილი ინდოელი მწერლის, სალმან რუსდის რომანის, „სატანური ლექსების“ გამოქვეყნებას მოჰყვა ირანის მანძილზე უზენაესი ლიდერის, აიათოლა რუჰოლა ხომეინის მიერ გამოცემული ფატვა, რომელშიც ხომეინი მწერლის ფიზიკურ განადგურებას ითხოვდა. დასავლელ პოლიტიკოსებს ამაზე არაერთგვაროვანი რეაქცია ჰქონდა. ზოგიერთმა მათგანმა (იდეოლოგიური მიხედვულებებისგან განორჩეულად) ხომეინის საქციელზე მეტად თავად რუსდის რომანი დაგმო. ხომეინი ცდილობდა, რომ თავისი გავლენა ირანში და მის საზღვრებს გარეთ - მუსლიმურ და არაპუსლიმურ სამყაროში - სწორედ ამ გზით, საყოველთაო შიშისა და ტერორის დათესვით განემტკიცებინა. საბოლოოდ, ისე გამოვიდა, რომ მან თავის მიზანს მიანლია - სალმან რუსდის მრავალი წლის მანძილზე საზოგადოებისგან იმალდებულ, მისი რომანის რამდენიმე მთარგმნელი კი სიცოცხლეს გამოასალმეს. ამ ინიციირების შემდეგ ველარაჟინ ბედავდა საჯაროდ ისლამისთვის მტკიცეული თემებზე ხმის ამოღებას. დანორმად გამოცემა ყულანდს-წესტენ-მა როდესაც 2005 წელს მუჰამედის კარიკატურები გამოაქვეყნა, ბევრმა პოლიტიკოსმა და საზოგადო მოღვაწემ დაგმო ისე თავდა გამოცემა, რომელმაც, მათი აზრით, უგულბეღყო დასავლური იმპერიალიზმისა და სოციალური უთანასწორობის ისტორია და შეურაცხყოფა მაყენა მუსლიმთა რელიგიურ გრძობებს.

კარიკატურისტიებისა და სატირიკოსების კრიტიკოსთა არგუმენტები რომ არ იცვლება, ეს მხოლოდ სინდისის ქვეყნით განპირობებული არ არის. ამის ერთ-ერთი მიზეზი შიშიცაა - ის შიში და ტერორი, რომელიც მთელი ისლამური სამყაროს სახელით მოლაპარაკე რადიკალმა მუსლიმმა კლერიკალებმა დაწერეს. რადიკალების ისე წარმოდგენა, თითქოს ისინი დასავლეთისგან მოლიანად დაუცველები არიან, რეალობას არ შეესაბამება. ისლამური ფუნდამენტალიზმს კვებავს მილონიები, რომლებიც საუდის არაბეთის მიხედვის, შიიტ აიათოლების და დაჯგუფება „ერაყისა და ლეჟანტის ისლამური სახელმწიფოს“ ფონდებიდან მოედინება. აგრესიაც, რომელიც ამ ჯგუფებს ახასიათებს, მხოლოდ დასავლეთისკენ მიმართული არ არის. ერაყის სამოქალაქო ომის დროს შიიტ და სუნიტ ექსტრემისტებს შორის დაპირისპირებას არანაკლებ სისხლიანი ხასიათი ჰქონდა, ვიდრე რადიკალი ისლამისტების მიერ დასავლეთში მოწყობილი ტერაქტები. ზემოხსენებული „ერაყისა და ლეჟანტის ისლამური სახელმწიფოს“, დასავლურ მედიანთ ცნობილი თავისი ინგლისური აბრევიატურით ISIS, სასტიკად უსწორდება ტყვეებს და სამოქალაქო პირებს. „ისლამური სახელმწიფო“ მონაწილეობს უარეცენტი მასშტაბის ეთნოწმენდაში და შიშისა და ტერორის ქვემ აწყობებს თავის კონტროლქვემ ყოველ მუსლიმ მოსახლეობას. წინასწარი ცნობებით, „შარლი ებდოს“ წინააღმდეგ მოწყობილ ტერაქტში ექვმიტანილი ორი

პირი დიდი ხანია, რაც ტერორისტულ საქმიანობაში იყო ჩაბმული და საყოველთაოდ ცნობილი ტერორისტული ორგანიზაციის, „ალ-ქაიდას“ ქსელის წევრი იყო.

კიდევ ერთი მიზეზი, რატომაც მუდმივად თავს არიდებენ მოძალადეების დადამაპულებას და ამის საპირისპიროდ, მათ ვიქტიმიზაციას ახდენენ, არის თეორია, რომლის მიხედვითაც ადამიანის ქცევა მთლიანად იხსნება სოციალური და ეკონომიკური ფაქტორებით. სოციალური გარემო უდავოდ დიდ გავლენას ახდენს ადამიანებზე, მაგრამ იმ კულტურული კონტექსტის გათვალისწინებულად, რომელშიც ადამიანი ყალიბდება, ინდივიდუალური ქცევის ასხნა შეუძლებელია. რადიკალური ისლამის კრიტიკის გარეშე ასოლური გარემო შეუძლებელი იქნება სოციალური ჩაგვრის შეჩერება და საბოლოო ჯამში იმაზე მძიმე ფორმის ექსპლუატაციას მივიღებთ, ვიდრე თანამედროვე სეკულარულ და დემოკრატიულ სამყაროში არსებობს. ისლამისტი რადიკალებს წინააღმდეგ მიმართული საყოველთაო კრიტიკა პირველ რიგში თავად ისლამის მიგნით უხდა გაჩნდეს. „შარლი ებდოს“ განხორციელებული შეტევა ბევრმა ზომიერმა მუსლიმმა დაგმო, მიუხედავად იმისა, რომ ჟურნალმა მათი რელიგიური გრძობები შეურაცხყო. თუ სალმან რუსდის წინააღმდეგ გამოცემული ფატვა გავლენიან მუსლიმთა შორის თითქმის არავის გააპროტესტებია (პირიქით, სუნიტური საუდის არაბეთი და შიიტური ირანი ერთმანეთს ეჯობებოდნენ, ვინ უფრო უკომპრომისოდ დაიქცა ისლამს), დღეს სიტუაცია ამკარად უკეთესობისკენ შეიცვალა. სუნიტური სამყაროს ყველაზე გავლენიან-

სუფლებს ჰეგელს ესმოდა, როგორც ლიბერალური ნეგატიური თავისუფლების ერთგვარი კრიტიკა. იქიდან გამომდინარე, რომ სიტყვის თავისუფლება გულისხმობს გარკვეული დონით უპასუხისმგებლობასაც (პასუხს არ აგებ იმაზე, რაც მოჰყვება შენს ნათქვამს), იგი თავისუფლების სრულყოფილი ფორმა არ არის და მას რეალური თავისუფლებით შევება ესაჭიროება. ამავე დროს, ჰეგელის აზრით, ვერც რეალური თავისუფლება იარსებებს ლიბერალური თავისუფლების გარეშე (სწორედ ამიტომ ჰეგელი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებდა საფრანგეთის რევოლუციას). ამ ლიბერალური უპასუხისმგებლობის გარეშე პიროვნების, როგორც თავისუფალი ინდივიდის ფორმირება ვერ მოხდება. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, თუ ფორმალურად თავისუფალი არ ხარ, კოლექტიური პასუხისმგებლობა ვერ გეცნება. ის, რასაც ავტორიტარული პოლიტიკური იდეოლოგიების და რელიგიური ფუნდამენტალიზმის გავლენის ქვემ მყოფი ადამიანები ერთმანეთის მიმართ განიცდიან, არა სოლიდარობა, არამედ შიშით და ტერორით განპირობებული მოვალეობაა, რომელსაც სოლიდარობის ნამდვილ იდეალთან კავშირი არ აქვს.

ჰეგელის მსგავსად, ისაია ბერლინი მიიჩნევდა, რომ ნეგატიური ლიბერალური თავისუფლების გარეშე ადამიანი არ შეიძლება თავისუფლად ჩათვალოს. ამას მონიშნავს ისიც, რომ დასავლეთში ლიბერალური დემოკრატიის სოციალისტური კრიტიკა სწორედ მაშინ გაჩნდა, როდესაც ლიბერალური თავისუფლების საკითხი მეტ-ნაკლებად მოგვარებული იყო. ცნობილი ბრიტანელი სოციალოგი თომას ჰამფრი მარშალი წერდა, რომ დასავლეთში ხალხმა ვერ მოითხოვა სამოქალაქო, შემდეგ პოლიტიკური და სულ ბოლოს - სოციალური უფლებები. ამგვარი თანმიმდევრობის ლოგიკა იმაში კი არ მდგომარეობს, რომ სოციალური უფლებები სხვებზე ნაკლებად მნიშვნელოვანია (თვითონ მარშალი, ფაქტობრივად, სოციალ-დემოკრატი იყო), არამედ საქმე უფრო იმაშია, რომ საკუთარი თავის, როგორც ცალკე მდგომი ინდივიდის გაზარების გარეშე ადამიანები უჭირავთ სოციალური სოლიდარობის და კოლექტიური პასუხისმგებლობის საკუთარ თავზე აღებას. სწორედ ამით აისხნება ისიც, რომ იმ ქვეყნებში, რომლებსაც განმანათლებლობის ტრადიცია არ აქვთ, ძლიერი მემარცხენე მოძრაობები ფაქტობრივად არ არსებობს, ან თუ არსებობს, მათი მოღვაწეობა ავტორიტარული რეჟიმებით გვირგვინდება (საბჭოთა კავშირი, კამბოჯა, ჩრდილოეთი კორეა, ჩინეთი).

ეს ვეგულავთ, ცხადია, ისე არ უნდა გავიგოთ, რომ სოციალურ და სტრუქტურულ ფაქტორებს ხაზი უნდა გადაუყვებოდნენ. ლე პენის პოპულარობა საფრანგეთში იმას მონიშნავს, რომ დასავლურ საზოგადოებებში ქსენოფობია ჯერ კიდევ სერიოზული პრობლემაა. სოციალური უთანასწორობა და „გეტოზაცია“ კი იმაზე მოუთხოვს, რომ საფრანგეთს სოციალური პრობლემები უხვად აქვს. ამის მიუხედავად, რადიკალურ ისლამზე პასუხი მანაც არ შეიძლება იყოს მხოლოდ ამ ფაქტორებით იდეოლოგიური, მათ შორის, რელიგიური ფაქტორების გადაფარვა. აღნიშნული ნებადა ქართული ინტელექტუალეზაცია, რომელთა ნაწილი სამხუზაროდ მიიჩნევს, რომ დღეს საქართველოში სოციალური პრობლემები უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე ადამიანის უფლებები ან გენდერული თანასწორობა. ჩვენ, უფრო მეტად, ვიდრე სხვებს, კარგად მოგვეჩვენება, თუ რა მედეგი შეიძლება მოჰყვეს ადამიანის უფლებებზე მაღლა სოციალური თანასწორობის დაყენებას. „შარლი ებდოს“ განხორციელებულმა ტერაქტმა კიდევ ერთხელ მეგახსენა ის, თუ რამდენად მყიფეა თავისუფლების მდგომარეობა თანამედროვე საზოგადოებაში და რამდენად სჭირდება მის შენარჩუნებას საზოგადოებრივი მხარდაჭერა. თავისუფლების გარეშე შეუძლებელი და ამათა ყველა სხვა პოლიტიკური და სოციალური ბრძოლა.

პარიზში დატრიალებულ ტრაგედიათან დაკავშირებით უამრავი მოსაზრება გამოითქვა, როგორც ევროპაში, ასევე საქართველოშიც, მათ შორის ბევრი ურთიერთგამომრიცხავიც. თუმცა, ერთ რამეში ყველა თანხმდება - ადამიანების სიცოცხლის

ხელყოფა დაუშვებელია! ირმა შოლაძე, გერმანიაში მოღვაწე ჟურნალისტი, პოეტა: „გერმანია ისევე გამოენაურა პარიზში დატრიალებულ ტრაგედიას, როგორც ევროპა. ყველა თანხმდება, რომ ადამიანის უფლებები დარღვეული არ უნდა იყოს და მით უმეტეს, ადამიანის სიცოცხლე ხელშეუხებელია. თუმცა, გახვებში ისიც დაინერა, რომ რელიგიური თემებთან დაკავშირებით მეტი სიფრთხილეა საჭირო, მათ შორის ჟურნალისტების მხრიდანაც. რაც შეეხება ჩემს პირად მოსაზრებას, მიმაჩნია, რომ ჟურნალისტური ეთიკის დაცვა ყველა პროფესიონალი ჟურნალისტის ვალაია. თუნდაც კარიკატურისტმა, ზომიერებას არ უნდა უღალატოს, მაგრამ ორი აზრი არ არსებობს იმაზე, რომ ადამიანის სიცოცხლის ხელყოფის უფლება არავის აქვს.“

კულტურული ლელა იაკობიშვილი:

- ქალბატონო ლელა, პოპულარულ ფრანგულ სატერულ ჟურნალ ჩარლი ებდოსზე განხორციელებულმა თავდასხმამ ევროპა შერია. მომხდარს მთელი ცივილიზებული სამყარო გმობს, მაგრამ ინტერნეტში ნაკლებად თუ შეხედებით მომხდარის მიზეზებზე სიღრმისეულ ანალიზს. თქვენი შეფასება როგორი იქნებოდა? მომხდარი რა უფროა - სიტყვისა და აზრის გამოხატვის პრობლემა, ფუნდამენტური ისლამისადმი ავღებული დამოკიდებულება, რედაქციის თანამშრომლების მხრიდან პროვოკაცია, თუ ამკარად რელიგიური დაპირისპირების ნიშნების მქონე პროცესი, რომელსაც ევროპაში აქამდე მხოლოდ ლატვიტური ფორმები ჰქონდა?

- პირველ რიგში, მიხდა თანაუგრძნო ფრანგ ხალხს და ჩვენი პოსნეტის იმ ადამიანებს, ვინც შეძრა მომხდარმა. როგორი ფორმულირებაც არ უნდა მივცეთ, გენგავსა და აზრის გამოხატვის პრობლემა დაფარვით, გენგავთ ფუნდამენტალისტური ისლამისადმი ავღებული დამოკიდებულება, რედაქციის თანამშრომლების მხრიდან პროვოკაცია, თუ კიდევ უფრო ფარული და მძიმე - რელიგიური დაპირისპირების ნიშნების მქონე პროცესი, ჩვენ საქმე გვაქვს ადამიანების სასტიკ, განზრახულ, წინასწარ დაგეგმილ მკვლელობასთან, რომელსაც ტერორიზმი ჰქვია. მას კი არავითარი კავშირი არ აქვს ძველი ალტიმუმი (საბჭოთა ალმოცენებულ არც ერთ რელიგიურ იდეოლოგიასთანაც კი, არა თუ რელიგიასთან).

ვფიქრობ, სრულიად სხვა თემა იმ მიზეზების ძიება, რომელიც ტერორიზმს წარმოშობს და, რომლის გამოც შესაძლია, ამა თუ იმ რადიკალური მსოფლმხედველობის მქონე ადამიანთა უზულო ახლობლებიც კი გახდნენ მსხვერპლი. ამიტომ, კიდევ უფრო დიდი სიფრთხილე გვმართებს მამინაც, როცა ასეთი მითის თემების განხილვა ვინცერთ მტკიცად, რამდენადაც მას უკვე ინფორმაციული ომის რეზინირებადი ეფექტი აქვს.

ტერორიზმი გლობალიზაციის თანამედროვე მითის ერთ-ერთი ყველაზე მძიმე რეალობაა, მით უფრო, რომ თანამედროვე გლობალური მსოფლიოს ვირტუალური და საეთერიო სივრცე საიმპერებით იკვებება“ ამ სისხლიანი ამბებით. ჯერ კიდევ ვერ ვიპარებთ, როგორ სტრუქტურირდება ტერორიზმის შედეგების შემზარავი სურათებით მთელი დედამიწის მოსახლეობა, ჩვენს თვალში როგორ „ხორციელდება“ უახლესი „ინფორმაციული კულტურის“ მითი, სადაც ღირებულებითი, კულტურათა თუ ცივილიზაციური მეჯახების თემა ძალაუფლების სრულიად ახალმა დისკურსმა - სისხლიანი ძალადობით (რომელიც არც ბრძოლა და არც ომი, ამ უკანასკნელ ორს თავისი ნესები აქვს) საინფორმაციო ძალაუფლების მოპოვების სრულიად მიზანმიმართულმა ფორმებმა შეცვალა.

დღეს მკველობაზე მიმართული იარაღი მხოლოდ მაშინ გასალაღი რეზინირებადი, როცა საინფორმაციო ძალაუფლება შენია. რამდენად პარადოქსულადც არ უნდა უღრდეს, ტერორისტები და მათი პოლიტიკური თუ ფინანსური ლობისტები საინფორმაციო სივრცის ძალმოსილებას და მის ფლობაზე აკეთებენ გათვლას.

შესაძლია, ზედმეტად კატეგორიული ვარ, მაგრამ ჩვენ, რიგითი ადამიანები ისე შევეჩვიეთ ინფორმაციის საეთერო ვერსიას, ისე ცხოვრობთ ფსევდომითოსურად

საუბრო მკისტოლი 2015

ყოველდღიური მღვდელმთავრობის, ღირსი მოძღვარნი, დიაკონნი, ბერ-მონაზონნი, ჩემო საყვარელო სულიერო შვილებო: ქართველებო, აფხაზებო, ოსებო, ბერძნებო, რუსებო, უდიებო, სომეხნი, აზერბაიჯანელებო... ყოველნი შეიღობეთ ქართველობის წინაშე მართლმადიდებელი ეკლესიისა, სამშობლოში მკვიდრობა და ჩვენი ქვეყნის საზღვრებს გარეთ მცხოვრებნი თანამემამულენო, განსარიდეთ!

„მოხენდა ღმერთმა და ყო ხსნა“ სიტყვა იგი ხორციელ იქნა ერისათვისა“ (ლკ.1,67). და დამეკვიდრა ჩუენ შორის“ (ინ.1,14).

დამთავრდა ძველი აღთქმის ჟამი და აღსრულდა წინასწარმეტყველთა მიერ ნაუწყებო: ბეთლემის გამოქვაბულში ხორცმცემული მოგვევლინა საუკუნეთა უწინარესი ღმერთი, - ყრმა იესო. ზეიძობს ცა და ქვეყანა, ხარობს ღვთისმშობელი, რადგან დღეს ნეტარების საფეხლოდან განდევნილი ადამის მოდგმა განდობრობას იწყებს და ჩვენი დაცემული ბუნება სამეფო ღირსებით იმოსება.

წმიდა ქალწულმა მარიამმა, 'ძველის თანადების გამომსყიდველმა და მთელი ქმნილებისათვის ცხოვნების მშობელმა, გახსნა პირველ ევას მიერ შეკრული კვანძი და სამყაროს მარადიული სიცოცხლის სათავედ და ახალ დედად მოგვლინა“ (წმ. ირინეოს ლიონელი). სწორედ მისი სახით დაიწყო ქრისტიანული ერა რომელმაც მანამდე არნახულ სიმაღლეებს აზიარა ადამიანი.

ქრისტიანულ სწავლებაში სხვა დატირთვა შეიძინა ოჯახურმა ურთიერთობამაც: 'ცოლი როდია თავისი სხეულის უფალი, - არამედ ქმარი; არცა ქმარი თავისი სხეულის უფალი - არამედ ცოლი“ (1 კორინთ.7,4), - გვასწავლის მოციქული და დასძენს:

„ვითარცა ეკლესია დამორჩილებულ არის ქრისტესა, ეგრეთცა ქოლნი-თქსთა ქმართა ყოვლითა. ქმართა გიყურადეთ ცოლი თქსნი, ვითარცა ქრისტემან შეიყურა ეკლესიას და თავი თქსი მისცა მისთვის“ (ეფ. 5,24-25).

ქმარი არის ოჯახის თავი, რადგან მას ღვთისგან დაკისრებული აქვს პასუხისმგებლობა, საჭიროებისამებრ ყოველთვის დაიცვაოს ცოლი და შეიღობოს, იყოს ერთგული წინამძღოლი და მასაზრდოებელი;

ქალსაც არანაკლები დანიშნულება აქვს. მისი მთავარი ფუნქციაა შეიღობა ყოლა, მათი აღზრდა და ოჯახზე ზრუნვა, რაც მის საზოგადოებრივ აქტიურობას არ გამოირიცხავს.

როდესაც მეფე-დედოფალი ვჯარს იხერს, ისინი მღვდელთან ერთად სამჯერ გარშემო უფლიან ანალოლონ, რომელზეც სახარებას დაბრძანებულნი. ეს იმას ნიშნავს, რომ ისინი მზად არიან მიიღონ ცხოვრება ერთმანეთს და ღმერთს დაუკავშირონ.

ქრისტიანული ოჯახი ეფუძნება მღვდელმთავრებთან მადლს, რაც ქორწინების საიდუმლოს გულისხმობს; აქ ხდება ეკონომიური „მეს“-გან სრული დატოვა, რადგან ერთი პიროვნება მთლიანად უძღვნის თავს მეორეს. ისინი სიყვარულით ერთიანდებიან ქრისტეში, რათა ერთად იზრუნონ ცხოვრებისათვის და მუდგლობის საკრეულით დაკავშირებულნი წარდგნენ ყოველთა მუფის წინაშე.

დიდი ბედნიერებაა ოჯახის შექმნა სიყვარულით, მაგრამ მთავარია ამ მადლის შენარჩუნება და გამრავლება.

როდესაც ადამიანი შეყვარებულია, იგი მისთვის სასურველ პიროვნებაში ხედავს ისეთ თვისებებს, რასაც შესაძლოა სხვები ვერ ამჩნევდნენ. ამ დროს ხდება მეორე ადამიანი დაფარული მინაგანი მშვენიერების აღმოჩენა.

რა კარგი უნდა იყოს ერთი იმედით, მსახურებითა და რწმენით ორი გულის შეერთება, - წერს ტერტიულიუსი. ჭეშმარიტად, ისინი ორი არიან ერთ სხეულად განმთლიანებულნი, ხოლო სადაც ერთი სხეულია, იქ ერთსულოვნებაა. ისინი ერთად ლოცობები, ერთად იდრეკენ მუხლს, ერთად მარხულობენ, ერთმანეთს ამხნევენ.

თანასწორნი არიან ღმერთის წინაშე. თანაბრად ინანილებენ დევნასა და სუგებს, არაფერს უმაღავენ და არც ამძიმებენ ერთმანეთს... ხედავს რა მათ ერთობას, უფალი ხარობს, სახლს მშვიდობას მოჰყვებს და მკვიდრობს მათთან ერთად.

ცოლ-ქმრულ ურთიერთობაში შემდგომი ეტაპი არის შეიღობვა. ბავშვების დაბადება და მათზე მზრუნველობა სრულყოფის კიბეზე ამალღების ახალი შესაძლებლობაა, რადგან მეუღლეთა ურთიერთსიყვარული, ამ შემთხვევაში, გრძობის ხელახალ გადნახილებას ითხოვს; ადამიანი კიდევ უფრო მეტად ემიჯნება ეკონომიურ „მეს“ და კიდევ უფრო მეტად ფართოდება მსახურების არეალი, რაც ღვთის სათნო ცხოვრებას განამტკიცებს.

როგორი სიფაქიზით გვწრთვინს უფალი! როგორ ნელ-ნელა და თანდათანობით ავყავართ მას უმაღლესი სიყვარულის საფეხურებზე, ყველა პირობას გვიქმნის, რომ ჩვენი დაცემული მღვდმარეობისაგან გვისხსნას და მარადიული ნეტარებისთვის მოგვამზადოს.

ასეთი ოჯახი, ასეთი ერთობა ქალისა და კაცისა, სიმბოლურად 'მცირე ეკლესიად' იწოდება, რომლის სიმტკიცეც დაურღვეველია.

თუმცა ფაქტია, რომ ჩვენს ყოფაში უფრო ხშირად გვხვდება ისეთი ოჯახები სადაც უგულებელყოფილია პასუხისმგებლობა და მოვალეობები; ისინი მოკლებულნი არიან ღვთის მადლს და უსიხარულოდ ცხოვრობენ ან, საერთოდაც, ირღვევიან;

უნდა ითქვას ისიც, რომ დღეს ბევრი ადამიანის ცხოვრების წესი ოჯახური სინინდის წინააღმდეგ არის მიმართული. ბოლო პერიოდში კი მდგომარეობა კიდევ უფრო გართულდა, რაც ქორწინებისთვის ახალგაზრდების მოუშზადებლობით არის განპირობებული.

გ ა ნ ვ ი ხ ი ლ ო თ რამდენიმე გარემოება:

1. ქორწინებაში მყოფი სწორად მხოლოდ გატაცება აპაჰვირებთ და თანაცხოვრების პირობებშიც ვერ აღწევან იმ სიყვარულს, იმ ერთობაზეა და თავდასხმისაგან, რისთვისაც არიან მოწოდებულნი, ანტიმაც გარეპაპარებანი ერთმანეთისა და ღმერთის წინაშე.

2. ახალგაზრდობაში, მართალია, სიყვარულით მხინარ ოჯახს, მაგრამ ვერ აცნობიარებან, რას ნიშნავს მკვლევარობა, რამდენად დიდი პასუხისმგებლობა პირობებში მათ და რას მოითხოვს იგი თითოეული მათგანისგან; ისინი აწვილად აკრებან იმ განწყობას, რაც ერთად მყოფობის პირველ პერიოდში ჰქონდათ; იწყებენ იმედი-ბატრუბას, ერთმანეთში მრავალი ნაკლებობის აღმოჩენა და დაუთმებლობა. ბალონებზეა იმ მდგომარეობაშიც იმისი, რომ ერთ დროს სანაპირი ადამიანი, უკვე აუშანალი ხდება.

3. მკვლევართან ერთი იქნას ერთობაზეა და თავდასხმისაგან, რისთვისაც არიან მოწოდებულნი, ანტიმაც გარეპაპარებანი ერთმანეთისა და ღმერთის წინაშე.

საერთოდ, მეცნიერულ-ტექნიკურმა წინსვლამ და მატერიალისტურმა მსოფლმხედველობამ ადამიანში სხვისი ფლობის სურვილი და მომხმარებელი სული გააძლიერა. დღეს უკვე ამგვარი მიდგომა შეეხო ოჯახის წევრებსაც და ეკონომიურ-მიზნებით თვით

მათი გამოყენების მცდელობები გააჩინა. ასეთი დამოკიდებულება ოჯახურ ყოფას გაუსაძლის ხდის.

4. სდამა ისიც, რომ მხოლოდ-ბი ზომავარ უნდად არიან წმინდის (სწორებაში). მათ უჭირთ შვილთან ერთმანეთს განსწორება და ძველბაში ურთიერთობის შეცვლა; ისინი კრიტიკულად აღიქვამენ ახალ პირობებს და განსწორებულად თუ ბაუცნობიარებალად ხელის შეშლაში სდამიან ოჯახის დაზარალებას.

რა თქმა უნდა, მშობლების პატივისცემა და სიყვარული ბუნებრივად არის და სავალდებულოც ყველასთვის; ასევე ბუნებრივია ახლობლების, მეგობრების, ნათესავების... სიყვარული, მაგრამ ცოლ-ქმრულ ყოფა სრულიად განსხვავებულია; ამისთვის ბრძანებს წმინდა წერილი: „მიატოვებს კაცი თავის მამას და თავის დედას შეუერთდება თავის ცოლს, რათა იყვნენ ორნივე ერთ ხორც“ (ეფ. 5,31). ეს საიდუმლო დიდია და მისი დარღვევა - აკრძალული.

5. ერთ-ერთი მიზეზი, რომლის გამოც ირწვევა ოჯახში არის ნარკომანი (ასევე ალკოჰოლიანი) სასმელების ზედმეტად

აგრესია განსაკუთრებით დიდია ახალგაზრდებში და მამაკაცების გარკვეულ ნაწილში; განსაკუთრებით მათში, რომელნიც უსაქმოდ და უფუნქციოდ დარჩნენ და ოჯახის მარჩენალობა და მასზე მზრუნველის ფუნქცია დაკარგეს. ეს ტვირთი დაემატა ქალს, რამაც მისი მდგომარეობა, კიდევ უფრო დაამძიმა და ცოლსა და ქმარს შორის ფუნქციური ბალანსი სრულად დაარღვია. ეს კი იწვევს ორივე მხარის დაძაბულობასა და გალიზიანებას. რაც, სამწუხაროდ, ზოგჯერ ქალების სიცოცხლის ხელყოფით მთავრდება.

მდგომარეობის ნაწილობრივი გამოსწორება სამუშაო ადგილებში შექმნასა და ანაზღაურების გაუმჯობესებას შეუძლია. თუ ეს განხორციელდა, დიდად შეეწყობა ხელი ოჯახში სხვა სახის ძალადობის აღმოფხვრასაც და ცხოვრების, ასე თუ ისე, ნორმალურ კალაპოტში ჩადგომას.

ფეიქრობით, ეს სერიოზულ გავლენას იქონიებს თვითმკვლელთა რიცხვის შემცირებაზეც; ადამიანები, განსაკუთრებით ურწმუნონი, თუნდაც, რომ ფიზიკურად ძლიერი იყვნენ, კრიტიკულ სიტუაციებში უსუსური ხდებიან, რადგან მხოლოდ საკუთარ თავს ეყრდნობიან და რესურსი სიმტკიცისა მალე ენურებათ.

ავადმყოფობით, უსახსრობით, უბინაობით... ვალებით... გამწარებულებს ჰგონიათ, რომ თავის მოკვლით პირობების განთავისუფლდებიან; სინამდვილეში კი ამ ქმედებით ისინი მარადიული ტანჯვისა და სიკვდილის იმ კარს ალღებენ, სადაც მათ ვეღარავინ უშველის (გამონაკლისს, სულით ავადმყოფები წარმოადგენენ).

ჩვენთვის ბოძებული მინიერი ცხოვრებით უფალმა შესაძლებლობა მოგვცა მარადიულ ნეტარებაში დავმკვიდრდეთ. ვინც ამ შემთავაზეა ზებაზე უარს ამბობს, საკუთარი თავის მიმართ განხორციელებული ძალადობის მსხვერპლი ხდება და თავისი ნებით ჯოჯოხეთის სკნელში აღმოჩნდება. ეს იმდენად დიდი დანაშაულია, რომ მათთვის ლოცვაც აკრძალულია.

ღმერთმა ყველა დაიფაროს თვითმკვლელობისგან! გასულ წელს მსუფლობის საგანი იყო ქალების მიმართ განხორციელებული ძალადობა; თუმცა, მხოლოდ ამ თემით შემოფარგულა საკმარისი არ არის. სამწუხაროა, რომ არ იმართება დისკუსიები და არ იგმობა თუნდაც იგივე თვითმკვლელობა და სხვა უმძიმესი ცოდვები, არ იგმობა აბორტიცი; რომელიც ძალადობის ყველაზე სამინელი და საზარელი სახეა.

დღეა, რომელმაც შვილის მკვლელობის ეს დანაშაული ჩაიდინა და ექიმებზე, არ შეიძლება არ გომხმარებნენ სინდისის ქენჯნას; არ შეიძლება არ გომხმარებნენ დაღვრილი უმანკო სისხლის ძახილს. ამ დანაშაულის გამოსყიდვა მხოლოდ გულმზრუნველ სინაშლითა და ქველი საქმეებით შეიძლება და კიდევ იმით, რომ ეს ადამიანები გახდნენ ერთგვარი მქადაგებელი და დაარწმუნონ თავისი ახლობლები და ნაცნობები, რომ მათ მინც მსგავსი რამ არ ჩაიდინონ და ამით სხვა ჩვილების სიცოცხლე გადაარჩინონ.

საერთოდაც, ყველა უნდა ვეცადოთ, სიტყვით მინც დავეხმართ ერთმანეთს, მივცეთ იმედი მრავალი პირობებით დამძიმებულ ჩვენს შვილებს, დებსა და ძმებს და ხსნის რაიმე გზა შევთავაზოთ. ამდენი ტანჯვისა და ტკივილის, თავსმზრუნველი „ახალი აზროვნების“ და ყოველდღიური მოულოდნელობების ფონზე

ოჯახები საქართველოში მინც დგას 'ზნობის სადარაჯოზე; ეს სასწაულია, რაც, პირველ რიგში, ქართველი ქალის, - დედის დამსახურებაა. ქალის როლი ყოველთვის განსაკუთრებული იყო და არის ჩვენს ისტორიაში.

წმინდა ილია მართალი წერს: „ქართველებისთვის „დედა“ მარტო მშობელი არ არის, ქართველი ღვიძლ ენასაც „დედა-ენას“ ეძახის, უფროს ქალსაც, - „დედა-ქალს“, - მკვიდრ და დიდ ბოძს სახლისას, - „დედა-ბოძს“, უდიდესსა და უმაგრეს ბურჯს, „დედა-ბურჯს, სამთავრო აზრს, - „დედა-აზრს“, გუთნის განმგებელი მამაკაცს კი - „გუთნის-დედას“.

რამდენად განდებულა მნიშვნელობა დედისა! ეს დამოკიდებულება კიდევ უფრო მაღალ საფეხურზე ავიდა მას შემდეგ, რაც საქართველო ღვთისმშობლის ნიღბეღერი გახდა. ღვთის საიდუმლო განგებულეობით, კვართი უფლისა საქართველოში ჩამობრძანდა და მცხეთაში დაიფლა. მისი აქ დაკრძალვა არ ნიშნავს მხოლოდ ამ ლოკალური ადგილის მონიშნვას; სასწაულით მომქმედი უკერველი კვართი მაცხოვრისა თელმა საქართველოში შეიშინა, ხოლო ყოველდღიური მარამას, ამავე საიდუმლო განგებულებით, ჩვენი ქვეყნის განსაკუთრებული მფარველობა დაევალა.

ჩვენი მეოხია იგი, რომელიც დამხსნელია ადამის წყევლისა, აღმასრულებელი ევას თანანადებისა, წმინდა შესანირია აბელისა, სამკაულია სეთისა, სათნოყოფაა ნუქისა, კიდობანია პირმეტყველი ნოესი, დიდებაა მელქისედეკის მეფობისა და მღვდელმობისა, რომელიც სიმტკიცეა აბრაამის სარწმუნეობისა, ზეცად მინეწული კიბა იაკობისი, ღვთიწერილი ნიგნია მოსესი, კვართია იგი განდებულეული მარადიული აარონისი, ძლევაი ისუ ხავესი, გზაა მშვენიერი ელიას ამალღებისა, მრჩობლი კურთხევაა ელისეს ხალენისა, წინასწარმეტყველთა ქადაგებაა და სიტყვათა მათთა აღსრულება.

აი, ამ საოცარი ქალწულის მიერ ჩვენს განსანათლებლად და გადასარჩენად წარმოგზავნილი ანდრია მოციქულის, წმინდა ნინოსა და სხვა წმინდანთა მადლით საქართველოში, სახლის დიდი მსხვერპლმწიროვისა და ძალისხმევის ფასად, საუკუნეთა მანძილზე გაუძლო ყოველი მხრიდან შემომტევი მომხმარებელი; დღეს კი კიდევ უფრო დიდი გამოცდის წინაშე ვდგავართ.

ყველამ, - ერმაც და ბერმაც, ვისთვისაც ძვირფასია სამშობლო, საკუთარი ოჯახიცა და თავიც, პირველ რიგში, ჩვენი ცხოვრება უნდა გამოვანდროთ; ჩვენში და ჩვენს შორის დაბუდებული ცოდვა და მისი შედეგი, - სიკვდილი უნდა დაფიქროთ და სიკეთისა და სიცოცხლის გამარჯვება ვიზიმიოთ.

მაცხოვრის მობის ამ ბრწყინვალე დღესზეც იცხვება ანგელოზთა საგალობლით: „დიდება მალალოთა შინა ღმერთსა, ქვეყანასა ზედა მშვიდობა და კაცთა შორის სათნოება.“ ბეთლემელი მწყემსებიც და ქალდეველი მოგვიც კვლავ მიიქარაინ, რათა თავყანი სცენ ყრმა იესოს და ყოველდღიურად ქალწულს.

ჩვეიც მოვიყაროთ მუხლნი გულისა ჩვენისანი წინაშე უფლისა და დედღვთისმშობელს მეგთხოვით, განგვივოს მონყალებისა კარი, რათა მადლით ავაცსო ყოველნი მორჩილებით მისგან წყალობის მომლოდინენი.

მამ, განვიმინდოთ სული, გონება და გული, ჩვენი ზრახვა და გრძობები, ვაპატიოთ და მევერიგდეთ ერთმანეთს, რათა ღირს ვიქმნეთ, მივეგებოთ ბეთლემში მობილ მაცხოვარს და ცოდვებისაგან განთავისუფლებულბმა, აღმოვსთქვათ: ემამსუელ, - ჩვენთან არს ღმერთო!

ღმერთს ებარებოდეთ. ისარეთ ორსავე სოფელსა შინა.

სიყვარულით თქვენთვის გლოცვილი ილია II სრულიად საბაგიტოვოს კათოლიკოს-პატრიარქი თბილისი, შობა ქრისტესი, 2014-2015 წელი

საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის მღვდელმთავარი, კათალიკოს-პატრიარქი ილია II

საშობაო სარეზერვო ინსტიტუციური შესაძლებლობების განხილვა

სულ რაღაც ორიოდ წლის წინ, ასეთი შესაძლებლობების ბავშვებს არც სკოლაში იღებდნენ, არც საზოგადოება აღიქვამდა სრულფასოვან წევრებად და არც არასდროს არავის ახსენებდნენ მათი არსებობა. მანძილს ნორმალური განვითარების ადამიანსა და უნარშეზღუდულ ადამიანებს შორის ძალიან დიდი ზღვრები იყო. ეს იყო ტყვიანი, ტყვიანი, რომელსაც, ძირითადად, ასეთი შესაძლებლობების ბავშვები და მათი მშობლები განიცდიდნენ. დღეს ამკარაა, რომ ამ მხრივ საზოგადოების თვითშეგნება და განვითარების დონე ზედა ზღვარს მიაღწია. ჩვენი საზოგადოების ერთ-ერთი მონაპოვარია, რომ დღევანდელ რეალობაში ინკლუზიური განვითარების ბავშვებისადმი ზემოაღნიშნული სტიგმა თითქმის აღარ არსებობს. დღეს უნარშეზღუდულ ადამიანებს საზოგადოების ყველა ფენა პატივისცემით ეპყრობა და თანასწორად აღიქვამენ, უფრო მეტიც, მათ საჯარო სკოლაში მისვლის უფლება აქვთ და ნებისმიერი შეხვედრის მონაწილეც თავისუფლად შეიძლება იყვნენ.

დიახ, დღევანდელი ჩვენი საზოგადოების ერთ-ერთი მონაპოვარია სწორედ ის მაღალი თვითშეგნება და კულტურა, რასაც დემოკრატიული ღირებულებების ზედმიწევნით გათვალისწინებაა. დემოკრატიულ ქვეყანაში ყველა მოქალაქე თუ თანამდებობის პირი იმ მოწოდების სიმაღლეზე უნდა იდგეს, რასაც სხვა მრავალი ნიუანსის გათვალისწინების გარდა, გამოხატვის თავისუფლება, უნარშეზღუდულთა გვერდში დგომა და სხვადასხ-

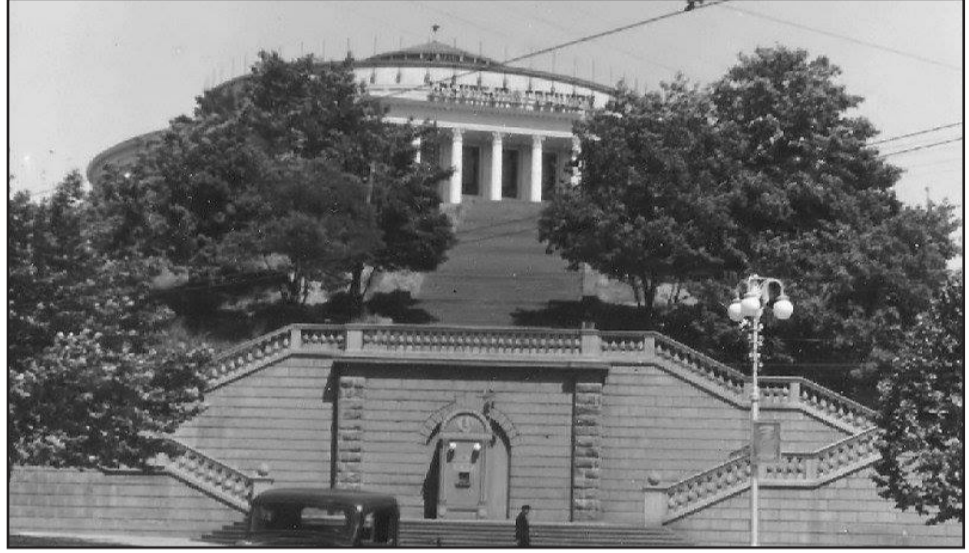
ვა დამოუკიდებელი ინსტიტუტების არსებობა ითვალისწინებს. საამაყო, რომ ამ გამოწვევებს შეგნებულად ეკიდება ჩვენი მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელობა. ჩვენ სწორედ იქ ვდგვართ, სადაც ხალხსა და ხელმძღვანელობას შორის ურთიერთთანამშრომლობა შემდგარია. ჩვენი რაიონის ხელმძღვანელობამ ინკლუზიური შესაძლებლობების ბავშვების მიმართ დიდი ყურადღება და მზრუნველობა გამოიჩინა.

აღბათ ბევრმა არ იცის, რომ ხორნაბუჯის საჯარო სკოლაში, ინკლუზიური შესაძლებლობების ბავშვებისთვის სპეციალური საკლასო ოთახები გამოიყო, სადაც ასეთი შესაძლებლობების ბავშვები ცოდნა-განათლებას იღებენ. მათი პედაგოგი ჟანა ბაბაიანი გახლავთ, რომელიც ცდილობს, აღსაზრდელებს თავი სრულფასოვან წევრებად აგრძნობინოს, ასწავლის წერას, კითხვას და საზოგადოებაში ქცევის ელემენტარულ ნესებს. ეს ყველაფერი, ცხადია, დადებითად აისახება ინკლუზიური განვითარების ბავშვების ხასიათსა და განწყობაზე. ისინი თავს ბედნიერად გრძნობენ, როდესაც ხედავენ, რომ მათზე ადამიანები ზრუნავენ. სულ ცოტა ხნის წინ საქართველოს განათლების სამინისტროს, დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის განათლების რესურსცენტრის, მათი კოორდინატორის თამარ ტუხაშვილის და ხორნაბუჯის საჯარო სკოლის დირექტორის ნელი საბაიშვილის ინიციატივით, ხორნაბუჯის საჯარო სკოლაში საგანგებოდ ჩატარეს რესტავრირება ორ საკლასო ოთახს,

სადაც ინკლუზიური შესაძლებლობების ბავშვებს საკმაოდ თბილი და სასიამოვნო გარემო შეუქმნეს. გარდა კეთილმოწყობისა, ინკლუზიური შესაძლებლობების ბავშვთა საკლასო ოთახი აღიჭურვა კომპიუტერით, პრინტერით და ინვენტარით, თუმცა, ეს ყველაფერი არ გახლავთ. რამდენიმე დღის წინ შობა-ახალი წლის დღესასწაულებთან დაკავშირებით საჩუქარი გაუკეთეს ამ ბავშვებს სოფელ ხორნაბუჯის მაჟორიტარმა დეპუტატმა დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის საკრებულოში გია გოგილაშვილმა და მუნიციპალიტეტის გამგებელმა ნიკოლოზ ჯანიაშვილმა, რომლებმაც მიმდინარე წლის 4 იანვარს ზემოაღნიშნული მოსწავლეების თბილისის ზოოპარკში და ცირკში წასვლა

უზრუნველყვეს. ექსკურსიდან უკანდაბრუნებული ბავშვები ემოციებს ვერ ფარავდნენ. როგორც გაირკვა, ბევრი მათგანი თავისი ცხოვრების მანძილზე ცირკში პირველად იყო, რაც დაუფინყარ მოგონებათ დარჩება მათ მესხიერებაში. ბავშვები, მათი მშობლები და თავად პედაგოგი ჟანა ბაბაიანი მადლობას უხდებიან რაიონის გამგებელს ნიკოლოზ ჯანიაშვილს, ხორნაბუჯის მაჟორიტარ დეპუტატს გია გოგილაშვილს, რესურსცენტრის თანამშრომლებს, სკოლის დირექტორს განუელი სამსახურისთვის და იმედს გამოთქვამენ, რომ ამგავარი თანამშრომლობა მომავალშიც აუცილებლად გაგრძელდება.

ლალი მხრიშვილი

ჩატარდა ეროვნული სასწავლო ოლიმპიადის მეორე ტური

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის ორგანიზებით მოხდა საქართველოში უკვე მე-9 წელია, ტარდება ეროვნული სასწავლო ოლიმპიადის აღნიშნული ოლიმპიადებში წლებია, აქტიურ მონაწილეობას აღებულია დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების ასეულობით მოსწავლე. 2014-2015 სასწავლო წლის სასწავლო ოლიმპიადის მეორე ტური კვლავ გაიმართა საქართველოს მასშტაბით. ცხადია, აღნიშნულ ღონისძიებას არ ჩამორჩა ჩვენი რაიონიც. ოლიმპიადის მორიგი ტური მიმდინარე წლის 7-10 იანვარს N1 საჯარო სკოლაში გაიმართა. ტრადიციულად წელსაც დედოფლისწყაროს რაიონის უამრავი მოსწავლე დასწრეობდა მონაწილეობას. სასწავლო ოლიმპიადის მეორე ტური სხვადასხვა ასაკობრივ ჯგუფში წარმართა, მასში მონაწილეობდნენ X, XI და XII კლასის მოსწავლეები. ოლიმპიადის შემდეგ საგნებში მიმდინარეობდა: მათემატიკა, რუსული ენა, ქართული ენა და ლიტერატურა, ინგლისური ენა, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქიმია.

მოუხედავად რთული კლიმატური პირობებისა, მოსწავლეთა საკმაოდ მაღალი აქტიურობა დაფიქსირდა. სასწავლო ოლიმპიადებზე საერთო ჯამში მეორე ტურში გადასულ მოსწავლეთაგან გამოცხადდა მოსწავლეთა 80%-ი.

მოსწავლეები მოტივირებულები არიან, მიაღწიონ რაც შეიძლება მაღალ შედეგებს, რაც პირდაპირპროპორციულად აისახება მათ მესამე ტურში გადასვლის წინაპირობაზე. მესამე სასწავლო ოლიმპიადური ტური გაიმართება ქ. თბილისში, საბოლოოდ კი, გამარჯვებულებს განათლების სამინისტროს მიერ დაწესებული მრავალი პრიზი ელოდებათ.

ნიშანდობლივია, რომ სასწავლო ოლიმპიადის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია XII კლასის მოსწავლეთათვის,

ვინაიდან ეს მათთვის იქნება ეროვნული გამოცდების მზადებისათვის რეპეტიცია, ვინაიდან სასწავლო ოლიმპიადის (ტესტირების პროცესი) მიმდინარეობს ანალოგიური მეთოდით.

დედოფლისწყაროში აგერ უკვე მე-6 წელია ოლიმპიადის უძღვება და მის მაღალ დონეზე ჩატარებას უზრუნველყოფს გამოცდების ეროვნული ცენტრის წარმომადგენელი, ტექნიკური უნივერსიტეტის პროფესორი ბატონი ზურაბ ლობჯანიძე.

„2009 წლიდან თქვენს რაიონში ვუნებ ორგანიზებას სასკოლო ოლიმპიადისა. შეფასებისა და გამოცდების ეროვნულ ცენტრს სასწავლო ოლიმპიადებზე დამკვირვებლებად დასაქმებულები ჰყავს დედოფლისწყაროს რაიონის სხვადასხვა სკოლის პედაგოგები, რაც მეტად მნიშვნელოვანი ფაქტია. მოგახსენებთ იმასაც, რომ უაღრესად კმაყოფილი ვარ და დიდ მადლობას მოგახსენებ დედოფლისწყაროს რაიონის რესურსცენტრის ხელმძღვანელებს და მათ თანამშრომლებს ყურადღებისათვის, N1 საჯარო სკოლის დირექტორს ქალბატონ ეთერ ოთარაშვილს სკოლაში სასწავლო ოლიმპიადის ნორმალური გარემოს შექმნისათვის. ასევე, სასწავლო ოლიმპიადის მიმდი-

ნარეობაზე დამკვირვებლებს, რაიონის სხვადასხვა სკოლის პედაგოგებს, - ეთერ ზურიაშვილს, ჯულიეტა პოპიაშვილს, ნანული ნატროშვილს, მათა ლაპიაშვილს, მარიკა ჩაფიაშვილს, მათა ბეგიაშვილს, ლია ქადაგიძეს, მზია წყარუაშვილს, ია ლაპიაშვილს, ნინო ჯინაშვილს, ირმა გარსენიშვილს, ლელა ჯავახიშვილს, ნონა ტოკლიკიშვილს, მარინე შანშიაშვილს, ეთერ ფიცხელაურს, ვიოლეტა დავითანს, სვეტლანა ლომიძეს. აგრეთვე წელს მონაწილე დამკვირვებლებს (ხათუნა პოპიაშვილს, ეკატერინე მელიქიშვილს,

არჩილ ჩაფიაშვილს, ბელა სულაშვილს) რომელთა დიდი მონაწილეობის, წესების ზედმიწევნით დაცვისა და თანადგომის გარეშე ვერ მოხერხდებოდა ოლიმპიადის მაღალ დონეზე ჩატარება. წარმატებებს ვუსურვებ ეროვნული სასწავლო ოლიმპიადის ყველა მონაწილეს, რათა კიდევ ერთხელ ასახელონ თქვენი მშობლიური რაიონი.“-აღნიშნა ტექნიკური უნივერსიტეტის პროფესორმა ბატონმა ზურაბ ლობჯანიძემ.

ლალი მხრიშვილი

როგორ ვიკვებოთ შაქრიანი დიაბეტის (ტიპი 2) დროს

ჩაიარა საახალწლო-საშობაო ჭამა-სმის ორკვირიანმა მართონმა ჩვენს ქვეყანაში. ქონების და უქონლობის მიუხედავად, ეს დღეები დიდი უმრავლესობისთვის ჭარბი ჭამა-სმის პერიოდია და არა მხოლოდ ჯანმრთელობის პრობლემის მქონე პირთათვის, არამედ ჯანმრთელთათვისაც კი გადატვირთულია და სერიოზულ კორექციას საჭიროებს. ამჯერად გამოიჩინოვება შაქრიანი დიაბეტით დაავადებულ ადამიანებს ვურჩევთ, გულდასნით წაიკითხონ წინამდებარე სტატია, რადგან ამ სადღესასწაულო დღეებში საცდუნებელი ბევრი იყო როგორც ტკბილეულის, ასევე მსუყვე საქმელისა და სასმელის სახით.

2. სისხლში ქოლესტერინის დონის შემცირება (დაქვეითება);
 3. სისხლში შაქრის მაჩვენებლის შენარჩუნება სამიზნე ციფრებამდე.
 იმის მიუხედავად, რომ ნახშირწყლები ზრდიან სისხლში შაქრის დონეს, ისინი ორგანიზმის ენერჯის ძირითად წყაროს წარმოადგენენ. ამიტომ კვების რაციონიდან ნახშირწყლების სრული ამოღება არ შეიძლება! კვებიდან აუცილებელია ამოვიღოთ მხოლოდ ის ნახშირწყლები, როლებიც სისხლის შაქრის დონეს სწრაფად ზრდიან (შაქარი, თაფლი, მურაბა, ჯემი, ტკბილი სასმელები, წვენები).
 - ქალბატონო მარინა, მო-

შაქრის დონეს, მაგრამ ცხიმები კვების ყველაზე მაღალკარბოჰიდრატული კომპონენტებია, რომლებიც ქოლესტერინის დიდი რაოდენობით შეიცავენ. ამიტომ წონისა და ქოლესტერინის დონის დასაქვეითებლად აუცილებელია საკვები ცხიმების რაოდენობა დაეყვანოს მინიმუმამდე.
 - რომელი პროდუქტებია უმეტესად ცხიმების შემცველი?
 - ასეთი პროდუქტებია: კარაქი (ცხოველური, მცენარეული), ნაღები, მაიონეზი, ქონი, სოსისი, ძეხვი, სარდლი, თევზის, ფრინველის, საქონლისა და ღორის ცხიმოვანი ხორცი, ნიგოზი, მზესუმზირა.
 - როგორია ცილოვანი საკვების როლი სისხლში შაქრის დონესთან მიმართებაში?
 - ცილები არ ზრდიან სისხლის შაქრის დონეს.
 - რომელი პროდუქტები შეიცავს უმეტესად ცილას?
 - უპირატესად ცილების შემცველი საკვებია: ხორცი, თევზი, ფრინველის ხორცი, ზღვის პროდუქტები, რძის ნაწარმი (ხაჭო, არაჟანი, ყველი, იოგურტი, ნაღული, რძე, მანონი და სხვა.)
 - ალკოჰოლური სასმელი ქართული სუფრის განუყოფელი შემადგენელი ნაწილია. რამდენად კალორიულია ალკოჰოლი?
 - ალკოჰოლი კალორიების დიდ რაოდენობას შეიცავს. სამაგიეროდ, წყალი, ვიტამინები, მინერალური წყალი არ ზრდიან სისხლში შაქრის დონეს.
 - ტიპი 2 შაქრიანი დიაბეტის დროს რომელი საკვები მიიღება ყოველგვარი შეზღუდვის გარეშე?
 - კვების მწვანე შუქნიშანი აქვს შემდეგ პროდუქტებს: - კიტრი, პომიდორი, ყველა სახის კომბოსტო, ყვავილოვანი კომბოსტო, ბროკოლი, ყაბაბი, წინაკა, სალათის ფოთლები, მწვანილეული, ხახვი, ნიორი, სტაფილო, თაღამი, ბოლოკი, სოკო, ჩაი, ყავა უშაქრო, მინერალური წყლები.
 - რომელი საკვები უნდა მიიღოს დიაბეტიანმა ზომიერი შეზღუდვით?
 - რძის პროდუქტები (დაბალ ცხიმოვანობით) ხაჭო, ყველი (ნაკლებად ცხიმოვანი) რძე, არაჟანი (დაბალცხიმოვანი), უცხიმო თევზი და ხორცი, კანგადაცლი-

ლი ფრინველის ხორცი, ბურღულეული, მაკარონი, პური, კარტოფილი, სიმინდი, ლობიო, ბადრიჯანი, ხილი, მშრალი და ნახევრადმშრალი ღვინო.
 - აქვე ვთქვათ, რომელი საკვები უნდა შეიზღუდოს მაქსიმალურად?
 - ასეთი პროდუქტებია: კარაქი ნაღების და მცენარეული, ქონი, მაიონეზი, არაჟანი, (მაღალცხიმოვანი) ნაღები, ყველი (მაღალცხიმოვანი) ცხიმოვანი ხორცი, სოსისი, სარდლი, ძეხვეული, ცხიმოვანი თევზი, ნიგოზი, მზესუმზირა, თაფლი, შაქარი, მურაბა, ხილფაფა, ტკბილი სასმელი, კანფეტი, შოკოლადი, ნაყინი, ნამცხვარი, ტორტი, ორ-

დესაც სისხლში შაქრის დონე აღემატება 14 მ/ლ (ანუ 250%-ს) ასევე ხანგრძლივი და ინტენსიური ფიზიკური დატვირთვა არაა მიზანშეწონილი მშვერზე.
 - კიდევ რა რჩევის მიცემა შეგიძლიათ კვებასთან დაკავშირებით?
 - დილით უზმოზე მიიღეთ 1 ჭიქა წყალი.
 - ყოველი კვების წინ, ნახევარი საათით ადრე მიიღეთ 1 ჭიქა წყალი.
 - ნუ ივახშმებთ გვიან და უხვად.
 - კვებათა შორის პერიოდი არ უნდა აღემატებოდეს 4 საათს.
 რაც შეეხება კვების ჯერადობას (ანუ დღეში რამდენჯერ

ახლა დროა, ჩავდგეთ კალაპოტში და ყურად ვიღოთ რჩევები, რომელსაც კვალიფიციური ექიმი-ენდოკრინოლოგი გვადლევს. მაშ ასე, ვაგრძელებთ საუბრებს დიაბეტთან დაკავშირებით ექიმ მარინა მახრიშვილიანს. დღეს კვების რაციონს შევხებით, რაც ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი და გადამწყვეტი ფაქტორია ამ დაავადების დროს.
 როგორც წინა საუბრებში უკვე აღვნიშნეთ, სიმსუქნე და მემკვიდრეობა შაქრიანი დიაბეტის ტიპი 2-ის დროს განვითარების ხელშემწყობი ორი ძირითადი მიზეზია. აქედან გამომდინარე, შაქრიანი დიაბეტის დროს საჭიროა სწორი კვება, რომლის მიზანია:
 1. წონის დაქვეითება;

დით, მკითხველს უფრო გასაგებად ავუხსნათ, რა არის ნახშირწყლები და რომელი პროდუქტები შეიცავს მას?
 - ნახშირწყლები ისეთი ნივთიერებებია, რომლებიც ორგანიზმში იშლება გლუკოზად (შაქრად).
 უპირატესად ნახშირწყლების შემცველი საკვები პროდუქტებია: პური, ფქვილი, სახამებელი, ბურღულეული, (წინაბურა, ბრინჯი, მჭადი, ლომი, თხევადი რძის ნაწარმი, საკონდიტრო ნაწარმი, ტკბილი სასმელები, წვენები (მათ შორის, ახლადგამონურული), ტკბილეული (კამფეტები, შოკოლადი, შაქარი, თაფლი), მურაბა, ხილფაფა, მარმალადი, ზეფირი.
 ცხიმები არ ზრდიან სისხლის

ცილობა, ალკოჰოლური სასმელი. (ტკბილი ღვინო, ლიქიორი, ტკბილი ალკოჰოლური კოქტეილი)
 - რამდენად სასარგებლოა და მიზანშეწონილი ფიზიკური დატვირთვა შაქრიანი დიაბეტის მქონე პაციენტისათვის?
 ზომიერი ფიზიკური დატვირთვა სასარგებლოა დიაბეტიანი ადამიანისათვის, რადგან:
 1. ხელს უწყობს წონის დაქვეითებას;
 2. ამცირებს სისხლში შაქრის დონეს.
 ამასთან ერთად აუცილებელია რეგულარული ვარჯიში მინიმუმ კვირაში 3-ჯერ 40 წუთის ხანგრძლივობით.
 ხანგრძლივი ფიზიკური დატვირთვა უკუნაჩვენებია, რო-

უნდა კვება), კვებათა შორის ინტერვალს, დღეებურ კალორიას – ეს ინდივიდუალურია თითოეული ადამიანებისათვის.
 მისი ცხოვრების წესის, ფიზიკური დატვირთვის, ენერგეტიკული ხარჯვის, შრომის რიტმისა და განრიგის გათვალისწინებით.
 ვიფიქროთ იმაზე, რომ უმჯობესია ვჭამოთ იმისათვის, რომ ვიცხოვროთ და არ ვიცხოვროთ მხოლოდ იმისათვის, რომ ვჭამოთ.
 გილოცავთ ახალ წელს და გისურვებთ ჯანმრთელობას!
 გმადლობთ სანინტარესო საშუაროსთვის
 ნაირა გორაშვილი

საახალწლო დღეების ქრონიკა

* * *

დედოფლისწყაროს ხელმძღვანელმა პირებმა დამდეგი ახალი წელი დედოფლისწყაროს სატნოების სახლის ბენეფიციარებს მიულოცეს. საახალწლო საჩუქრები მათ მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარემ ზვიად ჯავახიშვილმა, გამგებელმა ნიკოლოზ ჯანიაშვილმა და მუნიციპალიტეტის გამგებლის რწმუნებულის მოვალეობის შემსრულებელმა ქ.დედოფლისწყაროსი ბესიკ ცისკარაულმა გადასცეს. ბენეფიციარებმა და თანამშრომლებმა სტუმრებს ზრუნვისთვის მადლობა გადაუხადეს. საქველმოქმედო აქცია დიალოგის რეჟიმში გაგრძელდა. მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელებმა მასპინძელთა შეკითხვებს უპასუხეს.

* * *

არიან ადამიანები, რომლებიც ახალ წელს თითქმის არასდროს ხვდებიან საკუთარ ოჯახებში, რადგან ისინი ამ დროს პროფესიულ მოვალეობას ასრულებენ. პირველი იანვრის ღამეს დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე ზვიად ჯავახიშვილი და გამგებელი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი პოლიციის, სახანძრო-სამაშველო სამსახურისა და სასწრაფო-სამედიცინო დახმარების დედოფლისწყაროს რაიონულ განყოფილებებს ეწვივნენ და მორიგე პერსონალს ახალი წლის დადგომა მიულოცეს. მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელებმა მათ საახალწლო ნუგბარიც გადასცეს და პროფესიული წინსვლა და წარმატებები უსურვეს.

* * *

2014 წლის 7 იანვარს, ქ.დედოფლისწყაროს ღვთისმშობლის მიძინების სახელობის ტაძრიდან მოეწყო საშობაო მსვლელობა, რომელშიც მონაწილეობდნენ სტუდია „არლექინოს“ აღსაზრდელები, ეკლესიის მრევლი, მგალობლები, კულტურისა და ძეგლთა დაცვის ცენტრის თანამშრომლები, რიგითი მოქალაქეები.
 ალილოს მახარობლებს გზადაგზა ხვდებოდნენ პოლიციისა და სახანძრო-სამაშველო სამსახურის თანამშრომლები, მაღაზიის მფლობელები, ბაზრის მოვაჭრეები, ტაქსის მძღოლები - ხილითა და ტკბილეულით. შემოწირულობა ტაძარში მიიტანეს და გადანაწილდა სოციალურად დაუცველ ოჯახებზე.

„შარლი ებდოს“ ტრაგედია

(მეორე გვერდიდან)

კონსტრუირებულ საეთერო სივრცეში და იმდენად ერთმნიშვნელოვნად აღმოჩენილი საინფორმაციო სივრცეში მონუსხულები, რომ ნამდვილი რელიგიური განცდილობისათვის თუ ღირებულებათა მიმართ ჩვენი უშუალო, პიროვნული დადგინებისათვის არც დრო და არც ადგილი არ გვრჩება.

ამჟამად, რომ ტერორისტებისა და მათი ლობისთვის სხვისი სივრცეზე მხოლოდ მასალა, მხოლოდ საზარელი ხორცია, რომლის გასროლამაც ხმაური უნდა გამოიწვიოს და სახელმწიფოს სტრუქტურირებული ძალაუფლების სივრცე საინფორმაციო ძალაუფლებით შეარყიოს. აი, რატომ ითვლება ტერორიზმი გლობალიზაციის ერთ-ერთ უმძიმეს სიმბოლოდ.

განსხვავებით 2001 წლის 11 სექტემბრის, ბესლანისა თუ ნორვეგიის საზარელი ტერაქტებისგან, პარიზში დატრიალებულ ტრაგედიასთან მუსლიმურ სამყაროს არავითარი კავშირი არ ჰქონდა. მოუხედავად პარიზის ტერაქტთან მსხვერპლის მასშტაბის არათანაზომადობის, შეიძლება განხორციელებულმა ტერაქტმა კიდევ უფრო მძიმე რამ დაგვანახა - საინფორმაციო სივრცეშიც კი, სახელმწიფოს რაფინირებული ძალაუფლებას უპირისპირდება, ამ უკანასკნელის სასარგებლოდ. საინფორმაციო ძალაუფლების ურთიერთდაპირისპირება და მისი წყალობით გახდა შესაძლებელი ტრანსნაციონალური კომპანიების უზომოდ დიდი ეკონომიური წარმატება, ეკონომიური პროცესებით პოლიტიკის მართვა, დეტრიტორიზაცია, ექსპორტის ხარისხი, ეთნიკური, რელიგიური და ზოგადად, კულტურული იდენტობათა რღვევა. ამ ყველაფრის ინსტრუმენტი ინფორმაციული ტექნოლოგიებია, რითიც ძალზე იოლია საზოგადოებრივ აზრზე მანიპულირება და მისი სტრუქტურირება.

სწორედ ფრანგი ფილოსოფოსები აღწერენ ამ მანიპულირების შედეგს, როგორც „მედიური უმრავლესობის ჩრდილს“. მეტყველი, როგორია თითქოს საინფორმაციო გაჩენილი, მაგრამ სრულიად ორგანიზებული საზოგადოებრივი აზრი. და როგორ ფიქრობთ, რაზეა იგი მიმართული. იმ რელიგიურ გრძნობებსა და სიყვარულზე, რომლისთვისაც ტერორისტების მიერ არაერთხელ დატრიალებული ჯოჯოხეთი საქმარისზე მეტ საფუძველს იძლევა? სრულიადაც არა. უნიამც საქმის გარჩევანზე, მტყუნ-მართლის გარკვევანზე, ძალაუფლების იმ კომბინაციური სივრცის კონსტრუირებაზე, რომლის ფორმაც სრულიად სხვანი ვითარებაზე, როგორც ღირებულებათა ორ სხვადასხვა აღიერება და რომელსაც უნებლიედ, როგორც ლოკომოტივს, ისე მივხვდებით ინფორმაციის „მოძრაობებში“ - სიტყვის თავისუფლების აპოლოგეტების და რელიგიური გრძნობებისადმი პატივისცემის განხილვის აპოლოგეტების. აღარავის ასოსეს არც ამ ყველაფრის რელიგიურ საფუძველში გარკვევა და აღარც იმაზე ფიქრი, როგორ გავარდნით ამ მოვალეობითი წრის რეჟიმი.

სომ არ შეიძლება გამოითქვას ვარაუდი, რომ მომხდარი მულტიკულტურის იდეის კრახის შედეგად ახლად დაპირისპირების ფაზაში გადასული ცივილიზაციური დაპირისპირება, რომელსაც ცივილიზებულმა სამყარომ ვერ არ იცის, როგორ დაუპირისპირდეს და გაუმკლავდეს. თქვენი აზრით, რასთან უფრო გვაქვს საქმე - ევროპაში მულტიკულტურის იდეის კრახთან, თუ ახლო აღმოსავლეთში „ისლამური სახელმწიფოს“ გაჩენის გამო შუა ევროპაში ცივილიზაციურ დაპირისპირებასთან?

- დიხს, ალბათ ყველაფერი ერთად. ნებისმიერი, თუნდაც ერთი

შეხვედით „მდარე“ კულტურის რეჟიმი გაცილებით მყარი და ძნელად დასარღვევია პოლიტიკურ რეჟიმთან შედარებით. კულტურის რეჟიმი იმ ღირებულებათა საზრისებზე დგას, რომელსაც ნებისმიერ კულტურაში რელიგიური (და არა მხოლოდ აღმსარებლური) საფუძველი აქვს.

ამ რელიგიური სიყვარულის მიმართ დგინდება და დგინდება ნებისმიერი კულტურა ყოფილი ქვეყნებითა და ჩვევებით დაწყებული, მაღალი თუ ნატივი ხელოვნების ჩათვლით. სწორედ ამის გამო გლობალიზაციური დეტრიტორიზაცია, რა თქმა უნდა, ცივილიზაციითა შეჯახება გამოიწვია. თუ „ცივი ომის“ დროს ვერ კიდევ შეიძლება პირველ, მეორე და მესამე ქვეყნებზე დაყოფილიყო მსოფლიო, რა თქმა უნდა, თანამედროვე მსოფლიოში უკვე ასეთმა დაყოფამ აზრი დაკარგა. ლიბერალიზმის იდეოლოგიამ კი, შემოიტანა მულტიკულტურალიზმის პარამეტრი, როცა შესაძლებელია, ამა თუ იმ კულტურის თუ სუბკულტურის უმცირესობამ მისთვის კულტურული მოკვლეობით არაორგანულ გარემოში შეინარჩუნოს და განავითაროს თავისი კულტურა. რა თქმა უნდა, ამ ჰუმანური იდეის საზრისის ექვემდებარება მხოლოდ შედეგებზე დაკვირვებითა იქნება შესაძლებელი. შედეგები კი ის არის, რაც არის. იმ სრულიად ბუნებრივი მიზეზის გამო, რომ ადამიანი მხოლოდ კეთილ სანყისზე არ დგას, სწორედ ამიტომ შეიძლება უმცირესობებში უმცირესობებმა თავისი სოციალური პოზიციის „კაპიტალიზაცია“ მიჰყვეს ხელი, მით უფრო, რომ იდეოლოგიური კონფლიქტურა უმცირესობის ამ „კაპიტალის“ განმტკიცებას უწყობს ხელს. იდეოლოგიური მანქანა კი ისეთი რამ გახლავთ, რომელიც აღარ დაგიდევთ, მისი რეჟიმის ქვეშ მყოფი ადამიანები მაღლს მოხერხებულ ბოროტებას. ამიტომაც ამ ახალ რეალობაში თავად მულტიკულტურალიზმს კანონმდებლობის დონეზე მოუხედავს პოლიტიკურ დისკურსში შესვლა, რომ მულტიკულტურალიზმის საფუძველში მყოფი - ჰუმანური იდეა გადაარჩინოს. ყველა სხვა შემთხვევაში შესაძლოა, ეს კეთილი იდეა მისივე იდეოლოგიის მსხვერპლი გახდეს. ამის საბოლოო იდეა არაა, არამედ სახეზეა და უკანასკნელი ტერაქტის განხილვის ფორმატიც ამის იქით არ მიდის. ისევ მხოლოდ ისლამური ფუნდამენტალიზმის გამო დგება მხოლოდ საკითხი ისე, გავიწყდება კიდევ, რომ მედლის მეორე მხარეს შესაძლოა თავად მულტიკულტურული იდეოლოგიის კულტურაში დაბადებული მოსტრი - ევროპული პრივიკი აღმოჩნდეს, რომელსაც ხელი არ აუკანკლდება ამ იდეოლოგიების მიღმა მდგარი ახალგზრდა ყმაზელებისა და გოგონების დახმარებაზე.

ფოტო: ანდრეა მარტი

სხვა თემა, და რა თქმა უნდა, რომ რეალურად არსებობს მუსლიმური ფუნდამენტალიზმიც და სხვა ტიპის რელიგიური ექსტრემიზმიც, რომელთათვისაც უცხოა განსხვავებული ღირებულებითი საზრისების აღიარება. ამჟერად მუსლიმურმა ფუნდამენტალიზმმა ახალ ხერხს მიმართა - კანონმდებლობის სტრუქტურაში მოქცევა, მაგალითისთვის, „ისლამური სახელმწიფოს“ შექმნით ის ცდილობს, სახელმწიფოებრივი პარადიგმის საზღვრებში მოაქციოს თავისი ქვეყნა, რომ პოლიტიკური დისკურსიც შეიძინოს. ამიტომ სრულიად აშკარაა, როცა ადამიანებს, რომლებსაც ისეთი შემოქმედებით ნება აძლავდებოდა, როგორც კულტურა, იქ მხოლოდ კანონით დადგენილი

ურთიერთობების გარდა, კულტურის მიერ სხვა კულტურის აღიარების ნებაც უნდა მონაწილეობდეს, რომელიც შეუძლებელი ხდება რაც შემთხვევაში, რამდენადაც ნებისმიერი ომი კონკრეტული კულტურის, კონკრეტული ღირებულებების ექსპანსიას ემსახურება და ამის თვალსაჩინო მაგალითი მსოფლიო ისტორია გახლავთ.

- მე-20 საუკუნემ დემოკრატიული ინსტიტუტების სისუსტე და ძალა საკმაოდ ბევრჯერ გვანახა. ევროპულმა დემოკრატამ და საიმპერაციო კანონმდებლობამ ათასობით მუსლიმს ევროპის ქვეყნებში ჩასვლისა და ცხოვრების საშუალება მისცა, მაგრამ დრომ აჩვენა, რომ სწორედაც რომ ევროპაში მულტიკულტურის იდეის კრახის გამო ფუნდამენტური ისლამი სულ უფრო მეტად იკრებს ძალას, რაზეც ახლო აღმოსავლეთში „ისლამური სახელმწიფოს“ მრავალათასიანი ჯგუფების მიმდევრების გაჩენაც მეტყველებს. ამაზე მეტყველებს გერმანიასა და შვეიცარიაში მუსლიმების მოთხოვნები იმდენი მეჩეთი იქნას აგებული, რამდენიც მათ სურთ, რამაც ქვეყნები სულ ცოტა ხნის წინ საპროტესტო აქციების ტალღა აგორა. ფაქტია, რომ მომხდარის შემდეგ შუა ევროპაში სხვადასხვა ქვეყნების ხელისუფლებები იძულებული იქნებან, გაამკაცრონ ბრძოლა ფუნდამენტალურ ისლამთან, რაც თავის მხრივ ამ ჯგუფებისაგან წინააღმდეგობას გამოიწვევს. ფაქტია, რომ მომხდარმა შესაძლოა, საზოგადოებრივი ცნობიერების ჩაუყაროს საფუძველი. რამდენად დიდია ევროპაში რელიგიური ომის საფრთხე?

- დიხს, მე ზემოთ უკვე მოგახსენეთ, რომ ლიბერალიზმი ღირებულებების სივრცეში არავითარი ექსტრემისტული იდეოლოგია და არა მხოლოდ მუსლიმური ფუნდამენტალიზმი, საკუთარი თავის, როგორც „უმიცირესობის“ სოციალური პოზიციის „კაპიტალიზაცია“ ახდენს, სწორედ ლიბერალური იდეოლოგიის დაყრდნობით. ეს ურთულესი თემა და მუსლიმური ფუნდამენტალიზმის შემთხვევაში შესაძლოა, კიდევ სხვა რამ

საერთო დაუკარგავთ. ამიტომ, სრულიად ცალსახაა ის კრიზისი, რომელიც ეს ღირებულებათა ომი მიმდინარეობს. ევროპასაც და ისლამისტურ სახელმწიფოსაც (და არა მხოლოდ მათ) მოუხედავთ ამაზე დაფიქრება და იმ ღირსეული ურთიერთობის ნესების დადგენა, რომლის ფარგლებშიც ერთმანეთისათვის ხელის განხვედნაც მოუხედავთ ადამიანის იდეის გადასარჩენად.

- ექსპერტ ზალ ანჯაფარიდის ინფორმაციით, მარტო საფრანგეთში 750-ზე მეტი ე.წ. „შარიათული ზონა“, რომლებიც ფაქტობრივად ავტონომიური ტერიტორიებია, სადაც შარიათული კანონებით ცხოვრობენ და როგორც ამბობენ ფრანგული პოლიცია იქ ცხოვრობს ვერ ყოფს. თუმცა, სხვა მონაცემებით, საჭიროების შემთხვევაში პოლიცია ამგვარ ტერიტორიებზე საკმაოდ მკაცრად მოქმედებს. თქვენი აზრით, მომხდარზე როგორი იქნება საფრანგეთის და სხვა ევროპული ქვეყნების რეაქცია? მინიმალურად ვერსალონის სახელმწიფოებრივ ფრანსუა ოლანდის შეხვედრა ექსპრეზიდენტ ნიკოლა სარკოზისთან, რომელმაც თავის დროზე, როცა იგი საფრანგეთის შს-ს მინისტრი იყო, პოლიტიკური კარიერა იმით გაიკეთა, რომ სასტიკად გაუსწორდა ემიგრანტებს, რომლებმაც საფრანგეთის არავითარ ქალაქშიმაც აქციების მოწყობის გარდა არეულობები გამოიწვიეს, მაღალი რესტორნები და მანქანები დაწვეს. . .

- თუ 750 სახელმწიფოსგან კონტროლს მიღმა დარჩენილი აგრესიული სუბკულტურა არსებობს, ეს უკვე საქმარისზე მეტ საფუძველს იძლევა, რომ ვიფიქროთ, როგორი ექნება სხვა-სხვა დიდი არა მხოლოდ ევროპას, არამედ ჩვენს აქციების მოწყობის გარდა არეულობები გამოიწვიეს, მაღალი რესტორნები და მანქანები დაწვეს. . .

რა თქმა უნდა, ძალზე ბევრი იქნება დამოკიდებული იმ ადამიანთა აზროვნების თვალსაზრისად და ნებაზე, რომელთაც „ძლიერი ამა სოფლისაში“ ჰქვიათ. ტერორიზმის მსოფლიო საფრთხე უკვე აღარ გახლავთ ვინმესთან ან რაიმე ძალასთან ომის უზინდელი კანონებით ბრძოლა ან გამკლავება და ეს დღეს უკვე აშკარაა.

მნიშვნელოვანია ალბათ ისიც, როგორი რეაქცია ექნება ყოველივე ამაზე და კიდევ „ისლამური სახელმწიფოს“ იდეოლოგიაზე მუსლიმურ სახელმწიფოებს.

- როცა „ისლამური სახელმწიფოს“ პრობლემებზე ვსაუბრობთ, მხედველობიდან არ უნდა გამოგვრჩეს დაუსუსტებული მონაცემებით „ისლამური სახელმწიფოს“ მხარეზე მეტობრილი საქართველოს 100-მდე მოქალაქის არსებობის შესახებ. პრაქტიკულად, ჩვენი ქვეყნის მოქალაქეთა მცირე ჯგუფები, მაგრამ მაინც ჩვენი მოქალაქეები, ღიად უჭერენ მხარს „ისლამური სახელმწიფოს“ შექმნას. იმის გათვალისწინებით, რომ ისინი რელიგიური განათლებას სხვადასხვა მუსლიმურ ქვეყნებში იღებენ, არაა გამორიცხული, რომ სხვა ქვეყნების მედრესეებში სასწავლებლად ხასული საქართველოს მოქალაქეებმა კვლავაც შეავსონ „ისლამური სახელმწიფოს“ მხარდამჭერთა რიგები. ამ თვალსაზრისით რამდენად დიდ საფრთხეს წარმოადგენენ ისლამურ ქვეყნების მედრესეებში სასწავლებლად ხასული საქართველოს მოქალაქეები? და კიდევ, თქვენი აზრით, რა ნაბიჯები უნდა გადადგას საქართველომ როგორც სახელმწიფომ, რომ „ისლამური სახელმწიფოს“ მხარდამჭერებისაგან საფრთხეები მაქსიმალურად შემცირდეს?

- ეს საქართველოსთვის, რა თქმა უნდა, მძიმე გამოწვევა გახლავთ. საქართველოში მუსლიმი მოქალაქეები ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობის დაახლოებით 10 პროცენტს შეადგენენ. რა თქმა უნდა, გამორიცხული არ გახლავთ, მათ რიგებშიც აღმოჩენილიყვნენ ექსტრემისტული

განწყობის მქონე ადამიანები. ჩვენი ქვეყნის ეკონომიური პოტენციალის სიმდიდრის გამო არც ის არის გამორიცხული, მათი სასათის ამ თვისებებით სარგებლობდნენ ისინი, ვინც ამ სასათს კიდევ ფულითაც დააფინანსებდნენ საკუთარი მიზნებისათვის. ამიტომ უარკვეული საფრთხეები, რა თქმა უნდა, არსებობს. ამიტომაც, საქართველოს, ეკონომიკური თუ საგანმანათლებლო პოლიტიკის გარდა, შესაბამისი პოლიტიკის შემუშავება დაწყებულია. ნახევარი წელია, რაც დაარსდა რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო, რომელიც ორიენტირებულია ამ მიმართულებით რეკომენდაციების შემუშავებაზე. მედრესეთა გახსნისა, თუ საქართველოში მუსლიმი მოსახლეობის სწავლების საკითხიც ალბათ ფაქტობრივად და დიდ ყურადღებას იმსახურებს. ჩემი მოკვალეული აზრით, ჩვენ გვეყრის ნება, ჩვენივე არაქართველ და ქართველ მუსლიმ ადამიანებს საქართველოში შევექმნათ იმის პირობები, რომ შექმნილი საკუთარი რელიგიის სიღრმეების წვდომა, მისი სწავლება და სწავლება.

საქართველო თავისი პოლიმონაქური კულტურით, პოლიეთნიკურობითა და პოლირელიგიური მრავალფეროვნებით სრულ საფუძველს იძლევა ვიფიქროთ, რომ მას ვერ კიდევ აქვს მინიმალური რესურსი საიმისოდ, რომ ამ გამოწვევებს გაუმკლავდეს. ქვეყნის რელიგიური და საგანმანათლებლო პოლიტიკა სრულ უნისონში უნდა მოექცეს. ვფიქრობ, ძალზე მნიშვნელოვანია, რომ ქვეყანამ ამაზე ზრუნვა უკვე დაიწყო. ახლა მთავარია, ზუსტად ვიკადეთ მსოფლიო გამოწვევები და ღირსეული პარტნიორობა გაუფხვით ჩვენში ჩვენსავე ღირსეულ და კეთილ ნებას, რომელიც მუდმივად გვკარნახობს, სად ვამბავთ და სად ვართ მართლნი.

პოეტი დავით შემოქმედელი (ტაკიძე):

მე არ ვარ შარლი!
მე არ ვარ შარლი, იმიტომ, რომ ვარ ადამიანი, რომელსაც არ შემიძლია უკიდურესად ცინიკური ფორმით მილიონობით ადამიანის რელიგიური თუ პირადი ღირსება და პატივი შეურაცხავყო, ანუ ჩემი თავისუფლების ხარისხი გავზარდო სხვათა თავისუფლებისა და წმინდა გრძობის დამცრობის ხარჯზე.

მე არ ვარ შარლი, რადგან უსწორად დროდან ერთ პატარა მიწის ნაკვეთზე გვერდგვერდ მქონდა სხვადასხვა სარწმუნოების სალოცავი: ქრისტიანული ტაძარი, მეჩეთი და სინაგოგა.

მე არ ვარ შარლი, რადგან გეოპოლიტიკურად ევროპა-აზიის გზაგასაყარზე მყოფისთვის უცხო იყო დასავლურ-აღმოსავლურ ცივილიზაციითა და კულტურათა დაპირისპირება. ამისი მკაფიო კლასიკური მაგალითია „ვეფხისტყაოსანი“ (მინარსით დასავლური, ფორმით აღმოსავლური), მთელი ქართული კულტურა და ცხოვრების წესი. „მე გავძლი ხელდა და მეერთდება აღმოსავლეთი და დასავლეთი“ - ლადო ასათიანი.

მე არ ვარ შარლი, რადგან მუდამ ვიციდი, რომ ნაწილი განსაზღვრავს მთელს და მთელი - ნაწილს, რადგან მე მაქვს ჩვენი კლასიკოსების მიერ მოძიებული ამ სამყაროს (ცხოვრების კონსტიტუცია: ვაჟა-ფშაველას წერილი „პატრიოტიზმი და კოსმოპოლიტიზმი“), აკაკი წერეთლის: „ჩემი სახეა სამშობლო, სახატე - მთელი ქვეყნა...“

მე არ ვარ შარლი, რადგან მე შეიძლება ჩვენი ხანგრძლივი ისტორიის მანძილზე ბევრი რეინკარაცია და ფულზე სულგაყიდული მყავდა, მამასა და ძმას რომ მოკლავდა და სამეფო ტახტს მიიტაცებდა, რაც არც სხვა ძველი თუ ახალი ერებისთვის არის უმაგალითო, მაგრამ მე უცხო ქვეყნის მოქალაქეებისთვის თავმჯიწილი მიხილ თამარისთვის, გიორგი ვერაძე, ფორე მოსულიშვილი, იოსებ ყორღანიაძე მყოლია, რომელთაც აგერ ახლახან მამა ილია კარტოზიაძე შეემატა.

მე არ ვარ შარლი და ჩემთვის ისედაც მოუღებელია ტერორიზმი, რადგან კაცთაქვლას მხოლოდ პროფესიით ეკითხება ამართლებს.

მე არ ვარ შარლი, არც ევროპელი, არც აზიელი, არც რუსი და არც არავინ რომელიმე ქვეყნელი.
მე ვარ ქართველი, მამასადაძმე, ქართველი ვარ!!!

მასალა მოამზადა ინგა შირლაშვილმა

მადლიერება

დადგა ზამთარი და თოვლიც მოვიდა. სოფელში უფრო ძნელია თავის გაფრთხილება და...გაგვივდი. 8 იანვარს საავადმყოფოში მისული ვყოყმანობდი, ექიმთან შევიდე თუ არა-მეთქი. ექიმმა ვანო ნატროშვილმა შემიწმინდა და მითხრა, ზინა ექიმი აქ არის, რატომ არ შედიხარო. შემიყვანა და ზინამაც გაიკვირვა: - რა გაგჭირვებია, მოდი, გაგსინჯო. ჩვეული სიღინჯითა და ყურადღებით მომისმინა და მითხრა: ფილტვების ანთება და მაღალი წნევა გაქვს, შენ აქ დარჩები და გიმკურნალავთო. ზინას ცოდნა- გამოცდილება, მჭერმეტყველება და ავადმყოფთან მიდგომის წესი არ მიკვირს ჩემი მეუღლის, გურამი ბენაშვილის, პირადი ექიმი იყო, მაგრამ მალევე მისი უშრეტო ენერჯია და ახალგაზრდული შემართება.

ხუთი დღე დავრჩი სტაციონარში და მასთან ერთად მორიგე ექიმები: ია უსუნაშვილი, იამზე ბალაშვილი, ნაირა თევზაძე, დალი ლალიაშვილი, ეკა გონაშვილი ცდილობდნენ ჩემს გამოჯანმრთელებას. მათ მხარში ედგნენ გამოცდილი მედდები: ეკა ბოჭორიძე, მანანა სულაშვილი, ნათია სეფიაშვილი, რომლებიც ზუსტად ასრულებდნენ ექიმ ზინა ძელურის დანიშნულებას. მათთან ერთად პალატებში დაცქრილებდნენ პრაქტიკანტი გოგონები: ნანა ფილიშვილი, ნათია გოგიაშვილი, ინგა ქოქუაშვილი, ირინა აბაშიძე, ვალენტინა ვალუოსკაია. მიუხედავად არაკომფორტული პირო-

ბებისა, მთელი მედპერსონალი თავდადებით მუშაობს. დასტრიალებდნენ თითოეულ პაციენტს, რომ მდგომარეობა შეუმსუბუქონ. მაპატიონ მათ, ვინც ვერ დავენერე სახელობით. მადლობა სანიტრებს. მადლობას ვუხდის ყველას ჩემზე განუვლი ზრუნვისთვის და ვულოცავ ახალ წელს. მადლობას ვუხდის ჩემი შვილების- გულნარასა და ზაზას მეგობრებს. გენადი და ნელი აფციაურებს, ექიმებს ცირა ლაპიაშვილსა და მარინა მეხრიშვილს ჩემდამი პატივისცემისა და ყურადღებისთვის. შვილებს შევაცხოვრებ ჩემი ამბავი ქუთაისსა და თბილისში და ვუთხარი, არ ჩამოხვიდეთ, ამინდი ცუდია, თოვს მეთქი, მათ დაურეკეს თავის მეგობრებს და მომხედეს, ასე რომ, „უპატრონო ავადმყოფი“ არ ვიყავი.

მადლობა მინდა ვუთხრა ჩემს მახლისშვილს, ემზარ ბენაშვილს, ჩემზე განუვლი მზრუნველობისთვის და რძალს, მანანა იაკობიშვილს ჩემი ოჯახის მიხედვისათვის.

ნეტავ ყველა სიკეთეს და სიყვარულს თესავდეს. ქვეყნად სიკეთის ფასი ხომ არაფერია და მეც გული სიყვარულით მაქვს სავსე, მიყვარს ყველა კეთილი ადამიანი, ვინც სხვას გაჭირვებაში არ მიატოვებს.

გილოცავთ ყველს ახალ წელს! უფალი გვარავდეთ!

ნათელა კოპიაშვილი-ბენაშვილი
პენსიონერი პედაგოგი.
სოფელი გამარჯვება.

მოსწავლეთა კონფერენციაზე

2014 წლის 20 დეკემბერს მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლში ჩატარდა მოსწავლეთა 69-ე სასწავლო-შემოქმედებითი კონფერენციის მე-2 ტური.

კონფერენციის გახსნისას სტუმრებს მიესალმა მოსწავლე ახალგაზრდობის სახლის დირექტორი ქალბატონი ირმა ბენაშვილი. მან მოკლედ ისაუბრა წინა 68-ე კონფერენციის მონაწილეებზე, რომლებმაც დამსახურეს დიპლომები და სიგელები, შემდეგ კი კონკრეტულად 69-ე კონფერენციის შესახებ, რომელსაც ესწრებოდნენ: სტუმრები: ქ. თბილისის მ/ახალგაზრდობის სასახლის პედაგოგები ნანა მახარაძე და ნათელა ჩხეიძე. სააღმზრდელო ცენტრის დირექტორი ქალბატონი მაია ყოჩიაშვილი, მონაწილე პედაგოგები: გულნარა გორაშვილი - "№2 საჯარო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი, ნუნუკა ჯინაშვილი №2 სკ. გეოგრაფიის მასწავლებელი, მაია ბუგიაშვილი N1 საჯარო სკოლის გეოგრაფიის პედაგოგი, ირინა თეთვაძე-ქიმიის მასწავლებელი, მ/ახალგაზრდობის პედაგოგები. მათ მადლობა გადაუხადა ირმა ბენაშვილმა კონფერენციის მომზადებასა და ჩატარებაში განუვლი დახმარებისა და გვერდში დგომისათვის.

საკონფერენციო თემები წარმოადგინეს რაიონის და სოფლების სკოლებმა: დედოფლისწყაროს I საჯარო სკოლის, II საჯარო სკოლის, ხორნაბუჯის, არბოშიკის, ოზანის, ზემო ქედის, ქვემო ქედის და არხილოსკალოს სკოლების მოსწავლეებმა.

განსაკუთრებით ამაღლებული მოსასმენი იყო ზემო ქედის I სკოლის მოსწავლის ტარიელ მელიქიშვილის თემა „არა ძალადობას!“ რომელიც ეხებოდა 2008 წლის ომის სისასტიკეს და მის მწარე შედეგს, რაც საკუთარ თანასოფლელებზე იგემეს ქედელი-

ბმა. საინტერესო და სასიამოვნო მოსასმენი იყო ოზანის სკოლის მოსწავლის სალომე თარაშვილის თემა „გასაუბრება უფლისციხის კედლებთან“

მოსწავლი იყო ელენე და ანა ბულაშვილების თემა „ელია თეზბიტელის ტაძრის“ შესახებ.

კონფერენციის გახსნის შემდეგ დაიწყო სექციური მუშაობა: ქართული ლიტერატურის და ფოლკლორის, ისტორიის, გეოგრაფიის, ბიოლოგიის, ქიმიის, ეთნოგრაფიის, მხარეთმცოდნეობის, მათემატიკის, უცხო ენების, შემოქმედებითი და ასტრონომიის სექციები მუშაობდნენ სხვადასხვა კაბინეტებში.

მოსწავლეები განსაკუთრებით აქტიურობდნენ თემების დაცვის დროს. ამისათვის მათ მადლობა გადაუხადეს მონაწილმა სტუმრებმა და გამოთქვეს კმაყოფილება იმის გამო, რომ კარგი განათლება და განსაკუთრებული მონაწილეობა გამოიჩინეს.

თბილისიდან მონაწილმა სტუმრებმა განსაკუთრებული მადლობა გადაუხადეს მოსწავლე-ახალგაზრდობის კოლექტივს ასეთი აქტიურობისათვის.

მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლში ჩატარებული ტურის შემდეგ თემები გაიგზავნა ქ.თბილისის მ/ახალგაზრდობის ეროვნულ სასახლეში, სადაც დასკვნითი ტური ჩატარდება.

წარმატებას ვუსურვებთ მათ. რაც შეიძლება მეტი დიპლომი და სიგელი დაემსახურებინოთ და უფრო ენერგიულად გააგრძელონ მუშაობა ცოდნის შესაძენად.

თამარ ლაპიაშვილი,
მ/ახალგაზრდობის სახლის პედაგოგი

მონატრება

ოთარ ლაპიაშვილი

13 იანვარს 36 წელი შეგისრულდებოდა. პირველი ახალი წელი მოვიდა უშენოდ. შენმა გაუხარებმა სულმა მარადისობაში გადაინაცვლა. დაგვიტოვე სამუდამო მოუშუშებელი ტკივილი, რომელიც ვერასოდეს განიკურნება.

27 იანვარს ერთი წელი გახდება, რაც შენ ჩვენთან აღარ ხარ. ჩვენო უსაყვარლესო, ყველასათვის დაუვიწყარო, გილოცავთ დაბადების დღეს. შენ ყოველთვის ჩვენთან იქნები, სანამ იარსებებს ჩვენი

სისხლი და ხორცი. შენს სიცოცხლეს შენი ორი ვაჟკაცი აგრძელებს, რომლებიც შენ უზომოდ გიყვარდა.

ჩვენ ყოველთვის მოვალთ შენს სამუდამო განსასვენებელთან, მოგიტანთ ყვავილებს, ცრემლიანი თვალებით დაგინთებთ უამრავ სანთელს და ვილოცებთ შენი სულისთვის. ნათელში ამყოფოს უფალმა შენი სული.

შენი ოჯახი

ს ს მ მ ა

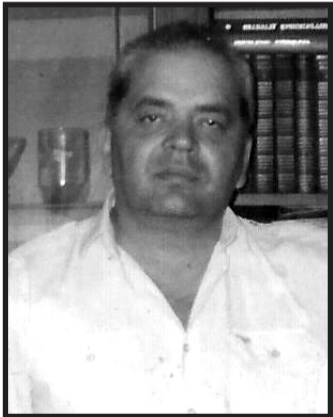
ჩემთვის უსაყვარლეს ადამიანებს

სიტყვა „სიკვდილი“ ყოველთვის შემზარავია, განსაკუთრებით კი მაშინ, როდესაც ოჯახი კარგავს იმ ადამიანს, ვინც გულთან ახლოსაა. მინდა, პატივისცემით და სიყვარულით გავიხსენო ის ადამიანი, ვინც სულ რამოდენიმე თვეა, რაც აღადაშვილებს ოჯახმა დაკარგა. ეს იყო ღვანლმოსილი პედაგოგი, კეთილშობილი, კარგი შვილების გამზრდელი, კარგი მეუღლე, როგორც თავისი, ასევე ქმრის ნათესავების მოსიყვარულე ადამიანი მავრა მელიქიშვილი. იმიტომ მტკივნეულია, რომ ის უდროოდ შეინირა განუკურნებელმა სენმა. მავრა იყო კარგი პედაგოგი, რომელმაც მრავალი თაობა აღზარდა და გამოჩინილ პიროვნებად ჩამოაყალიბა. დასანა-

ნია, რომ არ დასცალდა და მან კარგად ვერ გაიცნო სიძე, თავისი მკაცრ მეუღლე. ასევე ვერ შეესწრო მეორე ქალიშვილის - თეას ბედნიერებას, რომელმაც რვა წლის განმავლობაში არ დატოვა ყურადღების გარეშე დედა და მის მოვლას შეალია მთელი დრო. გისხენებთ ალადაშვილების ოჯახიდან გარდაცვალებულებს, ჩემს რძალს- მავრა მელიქიშვილს, გიორგი და ლილი ალადაშვილებს, ჩემს საყვარელ მუღს-ანეტა მაჩაბლიშვილ-ალადაშვილს. პირობას გაძლევათ, სანამ ცოცხალი ვარ, თქვენ არასდროს დაგივიწყებთ. ნათელში იყოს თქვენი კეთილი სულები იმქვეყნად.

ციციწო გონაშვილი, ბაჟან და ნანა მარაბიშვილები ოჯახებით.

თენგიზ ზურაშვილი

45 დღის წინ, 3 დეკემბერს, გამთენიისას, ტელეფონის ზარმა შემზარავი ამბავი გვამცნო: -ჩვენი ერთადერთი, საფიცარი ძმა, რომელიც წლების განმავლობაში ისედაც სულ გვენატრებოდა, რადგან ჩვენგან შორს, რუსეთში ცხოვრობდა, მოულოდნელად, გულის შეტევით გარდაიცვალა. ეს იყო ელდა, რომელმაც შეგვძრა და გაგვანადგურა. ასგზის მტკივნეული იყო ის, რომ უკანასკნელ გზაზეც ვერ ვაცილებდით მას.

2 თებერვალს მას მხოლოდ 59 წელი შეუსრულდებოდა. 1973 წელს, როცა

ქ.დედოფლისწყაროს N1 საშუალო სკოლა დაამთავრა, ჯარში წავიდა. ქალაქ ვორონეჟში მოხვდა. სავალდებულო სამსახურის მოხდის მერე იქ დარჩა საცხოვრებლად, შეირთო ცოლი, ეყოლა ორი შვილი-დიდი პაპის მოსახლე ილიკო და ბებიის მოსახლე მანია. დაუსწრებლად დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი და მთელი სიცოცხლე საზოგადოების უსაფრთხოებას ედგა დარაჯად. ცხოვრება მიდიოდა. შვილები დაიზარდნენ, დაოჯახდნენ, თითო შვილიშვილიც აჩუქეს. ჯერ პატარები არიან ბიჭები, სამწუხაროდ მარტო სურათებით ეცოდინებათ პაპა. ილიკომ მამის გზა აირჩია. ის უკვე 38 წლის ვაჟკაცია. სწორედ იმ საბედისწერო დღეს მას მილიციის მაიორის ნოდება მიანიჭეს. ამ სიხარულს ვერ გაუძლო შენმა გულმა, ძვირფასო ძმაო. სახლში დაბრუნებულს მანქანიდან გადმოსვლა აღარ დაგცალდა, გულმა გიმტყუ-

ნა და ნადრევად დასრულდა შენი სიცოცხლე. ჩვენი ცრემლი ვერ დაგაყარეთ შენმა ახლობლებმა და დეებმა, რომლებსაც ყოველდღე ტელეფონით გვეკითხულობდი, გვამხნევებდი და ჩამოსვლას გვპირდებოდი. არ გველირსა შენი ნახვა, ვერც მშობლიურმა მიწამ მიგიბარა. ჩვენს მწუხარებას საზღვარი არ აქვს. მთელმა რაიონმა გაიზიარა შენი გარდაცვალება და ჩვენი მწუხარება. შენი საყვარელი ევლოშვილის ქუჩაც არ გივიწყებს. შენი ცოლ-შვილი ხშირად გვეხმიანება, მაგრამ შენ მაინც სულ სხვა იყავ. ნახვედი და მოურჩენელი ტკივილი დაგვიტოვე აქ დარჩენილებს, იქ კი, მარადიულ ქვეყანაში, შენი მშობლები და 50 წლის ასაკში, უდროოდ გარდაცვლილი ჩვენი და ნათელა დაგხვდებიან. დაბადების დღეს გილოცავთ, ღმერთმა სასუფეველი დაგიმკვიდროს, ჩვენი ძვირფასო ძმაო!

შენი უფროსი და ფატი და ტყუპისცალი ლუიზა ზურაშვილები.

შვილი ნინო ნატროშვილი, სიძეები: თენგიზ იაკობიშვილი, მირიან სულხანიშვილი, შვილიშვილები: გიორგი, თამუნა იაკობიშვილები, შვილთაშვილები: თიკა და ნატალი სულხანიშვილები, ძმისშვილი ნანა მეხრიშვილი, ძმისცოლი თამარ ზედელაშვილი იუნყებიან

ლიზიკო მხრიშვილ-ნატროშვილის გარდაცვალებას. დაიკრძალა 11 იანვარს, ქალაქ დედოფლისწყაროში.

კლარა ოზაშვილი და გუგული ალადაშვილი, ნაირა გორაშვილი და გოგი პოპიაშვილი ოჯახებით თანაგრძნობას უცხადებენ ნინო ნატროშვილის და თენგიზ იაკობიშვილის ოჯახს დედის

ლიზიკო ნატროშვილის გარდაცვალების გამო.

მეზობლები: მაცვალა ჯაგაშვილი, მარინა პოპიაშვილი, ზაირა ალუღიშვილი, სეილან ლაპიაშვილი, იაგო ყოჩიაშვილი, დათო გონაშვილი ოჯახებით იუნყებიან

თემურ იაკობიშვილის გარდაცვალებას და თანაგრძნობას უცხადებენ მის ოჯახს.

მაგდა პოპიაშვილი, ხატია ხატიაშვილი, ნინო ქურციკიშვილი, ხათუნა ცაბუტაშვილი, მარინა ყაჭაშვილი, ხათუნა კობაიძე, ნუკრი შანშიაშვილი, ზვიად ბიკაშვილი, პაატა ალუღიშვილი, დათო ალუღიშვილი, ვანო ხელაშვილი, ალიკა ქადაგიშვილი იუნყებიან თანაკლასელების

თემურ იაკობიშვილის გარდაცვალებას და თანაგრძნობას უცხადებენ მის ოჯახს.

ყურადღება!

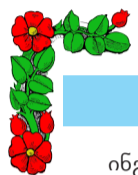
ვაქირავებ ოთახნახევრიან სუფთა ბინას ვარკეთილში ცხელი წყლით, რკინის კარით, მეოთხე სართულზე, გაჩერებასთან.
ტელეფონი: 599 92 72 29

ყურადღება!

რუსთაველის ქ. N4-ში მდებარე (ავტოგასამართი სადგურის „სოკარი“ მოპირდაპირედ) ზოოვეტერინალური მარკეტი (ვეტაფთიაქი) გილოცავთ ახალ 2015 წელს და აცხადებთ ფასდაკლებას ვეტერინარულ პრეპარატებზე, ცხოველთა საკვებზე, საკვებ დანამატებზე-ვიტამინებსა და პრემიქსებზე. გათვალისწინებულია საჩუქრები. მოზრდნდით, ჩვენ ვმუშაობთ 9-დან 21 საათამდე.

ულოცავენ!

ინგა შიოლაშვილს!

ინგა, ჩვენო ძვირფასო კოლეგავ და მეგობარო, გილოცავთ დაბადების დღეს, შენ ისეთი ლამაზი სულის და არაჩვეულებრივი ბუნების ადამიანი ხარ, მუდმივად სასიამოვნოა შენს გვერდით მუშაობა და თანამშრომლობა. წარმატება და წინსვლა შენი თანმდევი, შენ უკვე შემდგარი ქალბატონი ხარ და საზოგადოებაში პატივსაცემი პიროვნება, მაგრამ გისურვებთ კიდევ უფრო მეტ წინსვლას და ყველა სურვილის ახდენას ცხოვრებაში. ძალიან გვიყვარხარ და გვინდა სულ მუდამ მხიარული, დადებითი ემოციებით და სიყვარულით იყოს ადვილი შენი გული. დაგლოცავთ შენს ოჯახთან, ქალიშვილთან და პატარა, თვალსაჩინო შვილიშვილთან - დემეტრესთან ერთად. გამრავლდი და გაიხარე. ღმერთის წყალობა არასოდეს მოგკლებოდეს!

შენი „შირაქელაბი“

კლარა ოზაშვილს!

ჩვენო ძვირფასო ქალბატონო კლარა, გილოცავთ დაბადების საიუბილეო 85 წლისთავეს. ეს ხანგრძლივი ცხოვრების გზა სამაგალითოდ გალიე, როგორც საუკეთესო ოჯახის დედაბოძა, კარგმა თანამშრომელმა, საზოგადოების აქტიურმა წევრმა. ბედნიერი ხარ - შვილებში, შვილიშვილებში და შვილთაშვილებში გახარებული, გვერდში გიდგას შენი უსაყვარლესი მეუღლე. ასეთი ბედნიერი იყავი სიცოცხლის ბოლომდე. გვიყვარხარ, გვეფერებით და გულწრფელად გილოცავთ. უფალი გფარავდეს.

შენი „შირაქელაბი“

ივანე ბიგოლაშვილს!

ს.ს. „კახეთის ენერჯოდისტიბუცია“ დელოფლისწაროს სერვისცენტრის თანამშრომლები ულოცავენ ივანე ბიგოლაშვილს დაბადების დღეს, უსურვებენ ჯანმრთელობას, დიდხანს სიცოცხლეს. სულ ასეთი შემართებით, სიკეთით და გულისხმიერებით ემართოს დელოფლისწაროს სერვისცენტრი.

ს.ს. „კახეთის ენერჯოდისტიბუცია“ დელოფლისწაროს სერვისცენტრის თანამშრომლები.

აღმოჩენა, რომელმაც შესაძლოა ისტორია შეცვალოს

შირაქის ველზე აღმოჩენილ ნამოსახლარს ძეგლის სტატუსი მიენიჭება - ამის შესახებ დელოფლისწაროში მყოფმა კულტურის მინისტრმა განაცხადა. კულტურის და ძეგლთა დაცვის მინისტრი მიხეილ გიორგაძე, მინისტრის მოადგილე ლევან ხარატიშვილი და კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს ხელმძღვანელი ნიკოლოზ ანთიძე დელოფლისწაროს 13 იანვარს ეწვივნენ. მათ დიდნაურის ტერიტორიაზე ახლახან აღმოჩენილი უძველესი ნაქალაქარი დაათვალიერეს. ითქვა, რომ აღმოჩენამ შესაძლოა ისტორია შეცვალოს.

„ამ მასშტაბის ძეგლის აღმოჩენა, რა თქმა უნდა, მნიშვნელოვანია. ჩვენი ამოცანაა გათხრები გაგრძელდეს და მისი შენარჩუნება და პოპულარიზაცია მოხდეს. დარწმუნებული ვარ, მნიშვნელოვან აღმოჩენებს გააკეთებენ ჩვენი მეცნიერები და კულტურის სამინისტრო მზადაა, ამ პროცესს ხელი შეუწყოს,“ - აღნიშნა მიხეილ გიორგაძემ.

მ/კვ მინის ფართობზე დაზვერვითი არქეოლოგიური გათხრები საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიისა და ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წარმომადგენლებისგან დაკომპლექტებულმა ექსპედიციამ ჩაატარა.

„აღმოჩენის მნიშვნელობაზე ადგილზე მყოფი არქეოლოგი კიაზო ფიცხელაური საუბრობდა. აქვე იმყოფებოდნენ დელოფლისწაროს მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელები და კახეთის გაუბრუნებლობის მოადგილე ზურაბ არსენიშვილი.

„აღმოჩენა ქვით, თიხითა და ხის მორებით ამოყვანილი, შვიდი მეტრის სიგანის გალავანი და სამი მეტრის სიგანის ჭიშკარი, კარგად მოკონსერვებული საველი ნაწილი. გალავანი მკვიდრ საფუძველზეა დაფუძნებული და რთული შიდა აგებულებით ხასიათდება. ზუსტი არაერთი პარალელი ნინა აზიის ცივილიზაციების ნაქალაქარებზეა დადასტურებული.

„მოხარული ვარ, რომ ახალი წელი მნიშვნელოვანი აღმოჩენებით დაიწყო. განსაკუთრებით კახეთის რეგიონი აქტიურად მნიშვნელოვანი აღმოჩენა დაფიქსირდა დელოფლისწაროშიც და ასევე, გურჯაანსა და დავით გარეჯში, დოდოს რქის მონასტერთან დაკავშირებით. ამ ეტაპზე დელოფლისწაროში დაგეგმულია ის ღონისძიებები, რომლებსაც სამომავლოდ განვახორციელებთ. ვფიქრობ, რომ დელოფლისწაროში და ზოგადად, ქიზიყში კვლავაც ბევრი მნიშვნელოვანი აღმოჩენა გველის, რადგან, ეს ტერიტორიები თითქმის შეუსწავლელია. იგეგმება ამ გათხრების გაგრძელება და შემდგომში მისი კონსერვაცია.

„უძრავ კულტურულ ფენებში მოპოვებული კერამიკული მასალით, ექსპედიცია ნაქალაქარს ძვ. წ. XII-IX სს-ით ათარიღებს.

„საბოლოოდ გადაწყდა, რომ ეს არის კავკასიის უძველესი პატარა სახელმწიფოს დედაქალაქი. შირაქის გულია, ცენტრალური ქალაქთან გვეჯეს საქმე. რამდენიმე პატარა ნაქალაქარი ჩანს, ეს ყველაფერი ერთიანი ორგანიზმი იყო. აქამდე გათხრების დაფინანსების საკითხი

მოჩნდა მასშტაბური დასახლება — ნაქალაქარის შიდა ციხე კილომეტრნახევარის სიგრძის გალავნითა და 12 მეტრის სიგანის თავდაცვითი თხრილით არის შემოსაზღვრული.

სამინისტროს ცნობით, სატელიტური გადაღებების განხილვის შედეგად, რამდენიმე ასეული მეტრის სიგრძის საიდუმლო გვირაბი გამოვლინდა, რომელიც, სავარაუდოდ, ნაქალაქარის წყალმომარაგების საშუალებას წარმოადგენდა. არქეოლოგების აზრით, სწორედ ამ გვირაბით, ქალაქი იმ პერიოდში შირაქში არსებული მდინარიდან მარაგდებოდა. გაირკვა სამაროვნის ადგილმდებარეობაც.

სესიმური მონიტორინგის

კულტურის სამინისტროს ინფორმაციით, „დიდნაურის ნაქალაქარის“ სამხრეთ ნაწილში, 100

ცენტრის მონაცემებზე დაყრდნობით, ნაქალაქარი მძლავრი მინისძვრის შედეგად არის დანგრეული. არქეოლოგების ვარაუდით კატასტროფა ძვ. წ. IX ს.-ში მოხდა.

ილია მარტყოფლიშვილი

ამინდი

დედოფლისწყარო

ორშაბათი 19.01 დღე	სამშაბათი 20.01 ღამე	ოთხშაბათი 21.01 დღე	ხუთშაბათი 22.01 ღამე	პარასკევი 23.01 დღე	შაბათი 24.01 ღამე	კვირა 25.01 დღე	ღამე
-1°	-2°	0°	-2°	1°	0°	-1°	0°

გამომცემელი შპს „შირაქი“
დირექტორი ივანე შიოლაშვილი
რედაქტორი ნაირა გორაშვილი-პოპიაშვილი
წერილი მოყვანილ ფაქტებსა და ციფრებსე პასუხს ავებს ავტორი.

სარედაქციო კოლეგია: ლალი მახრიშვილი, ილია მარტყოფლიშვილი (ეურნალისტები); ელა ხარაშვილი (სტილისტ-მწერელი); ნათელა გომბაშვილი (ბუღალტერი); ნინო ჯანაშვილი (ოფის-მწეველი); მზია ქანდაძე (დისტრიბუტორი); ზურაბ გუნაშვილი (კომპიუტერული უზრუნველყოფა).
გაზეთი აიწყო და დაკაბდონდა „შირაქის“ კომპიუტერულ პაზაზე. ყოველკვირეული გამოცემა იბეჭდება შ.პ.ს „სამშობლოს“ სტამბაში.

რედაქციის მისამართი: ქალაქი დელოფლისწყარო, ფროსმანის №18, ტელ. 0 356 22 55-49; 598 72-18-72 (დირექტორი) 591-97-73-26 (რედაქტორი)

რეგისტრირებულია დელოფლისწყაროს რაიონის სასამართლოს მიერ, №6014-468.